

Otokar

SÜRDÜRÜLEBİLİRLİK
RAPORU 2015

Rapor Hakkında

Genel Müdür Mesajı

Otokar Hakkında

Sürdürülebilir Gelişim Odaklı,
Sorumlu Yönetim

İstikrarlı Büyüme,
Sürekli Gelişim

Katma Değer Odaklı İnovasyon

Değer Zinciriyle Birlikte
Gelişmek

İnsan Odaklı İşyeri

Çevre Dostu Üretim

İklim Değişikliği, Enerji
ve Emisyonlar

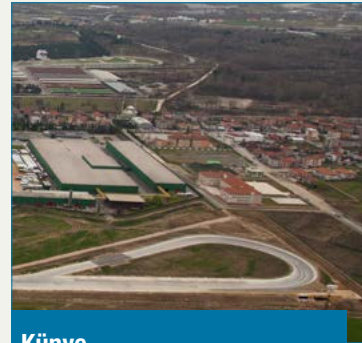
Topluma Değer Vermek

Performans Verileri

GRI İndeksi

Künye

RAPOR HAKKINDA

RAPOR
HAKKINDAGENEL MÜDÜR
MESAJIOTOKAR
HAKKINDASÜRDÜRÜLEBİLİR
GELİŞİM
ODAKLI, SORUMLU
YÖNETİMİSTİKRARLI BÜYÜME,
SÜREKLİ GELİŞİMKATMA DEĞER
ODAKLI
İNOVASYONDEĞER ZİNCİRİYLE
BİRLİKTE GELİŞMEKİNSAN ODAKLI
İŞYERİÇEVRE DOSTU
ÜRETİMİKLİM DEĞİŞİKLİĞİ,
ENERJİ VE EMİSYONLARTOPLUMA
DEĞER VERMEK

RAPOR HAKKINDA

“Ülkem varsa ben de varım” diyerek çıktığımız yolda Türkiye’nin modern toplu taşıma, lojistik, nakliye ve savunma sanayi ihtiyaçlarını yerli sermaye, mühendislik ve teknoloji ile karşılamaya devam ediyoruz. İçinde yaşadığımız toplum başta olmak üzere tüm paydaşlarımız için sorumlu ve ilkeli bir yönetim anlayışıyla hareket ediyoruz.

Ülkemiz için sürdürülebilir değer üretme yolculuğumuzda kat ettiğimiz mesafeyi şeffaf ve kolay erişilebilir bir yöntemle sunmak adına sürdürülebilirlik raporları yayınlıyoruz. Bu yıl üçüncüsünü yayınladığımız Otokar Sürdürülebilirlik Raporu aracılığıyla faaliyetlerimizin sosyal, çevresel ve ekonomik etkilerini, yönetsel yaklaşımlarımızı, performans sonuçlarımızı ve gelecek hedeflerimizi paydaşlarımızın görüşlerine bir kez daha sunuyoruz. Önceki raporlama döneminde olduğu gibi, Otokar 2015 Sürdürülebilirlik Raporu, kapsam ve bağlayıcılık unsurlarının belirlenmesi, içerik yapısının oluşturulması, performans verilerinin hesaplanması ve açıklamaların şekillendirilmesinde GRI G4 Raporlama Rehberi temel (core) seçeneğine uygun olarak hazırlanmıştır.

Önceki raporlama döneminde GRI G4 Raporlama Rehberi doğrultusunda önerilen ilkeleri göz önünde bulundurarak gerçekleştirilen önceliklendirme çalışması raporlama döneminde gözden geçirilmiştir.. Öncelikli konularda açıklama yapılırken, GRI G4 performans göstergelerinin yanı sıra gerekli görüldüğü durumlarda sektöre özgü verilerden de yararlanılmıştır.

Raporun kapsamı, Otokar Otomotiv ve Savunma Sanayi A.Ş. faaliyet ve performans sonuçlarını yansıtmaktadır. Raporun ana veri kaynağını şirket faaliyetlerine yönelik bilgiler oluştururken, kimi öncelikli konularda bayi ve tedarikçiler gibi dış paydaşlarca yürütülen çalışmalar hakkında bilgiler de rapor içeriğine dahil edilmiştir. Performans gelişimini açıkça ortaya koymak, okuyuculara performans kıyaslama olanağı sunmak adına geçmiş raporlama dönemlerine ait veriler de paylaşılmakla birlikte Otokar 2015 Sürdürülebilirlik Raporu’nda yer alan bilgiler, 1 Ocak 2015 – 31 Aralık 2015 tarihleri arasında gerçekleştirilen performans kapsamaktadır. Gelecek raporlama çalışmalarını da aynı rehber metodolojiyi takip ederek yıllık planda gerçekleştirmeyi hedefliyoruz.

Otokar 2015 Sürdürülebilirlik Raporu’na, geçmiş raporlama dönemine ait sürdürülebilirlik raporlarına ve şirkete yönelik detaylı bilgiye www.otokar.com.tr adresinden ulaşabilirsiniz. Sürdürülebilirlik Raporumuz hakkında görüş ve önerilerinizi ise kyl@otokar.com.tr adresi veya web sitemiz üzerinden bize iletebilirsiniz.

GENEL MÜDÜR MESAJI

RAPOR
HAKKINDA**GENEL MÜDÜR
MESAJI**OTOKAR
HAKKINDASÜRDÜRÜLEBİLİR
GELİŞİM
ODAKLI, SORUMLU
YÖNETİMİSTİKRARLI BÜYÜME,
SÜREKLİ GELİŞİMKATMA DEĞER
ODAKLI
İNOVASYONDEĞER ZİNCİRİYLE
BİRLİKTE GELİŞMEKİNSAN ODAKLI
İŞYERİÇEVRE DOSTU
ÜRETİMİKLİM DEĞİŞİKLİĞİ,
ENERJİ VE EMİSYONLARTOPLUMA
DEĞER VERMEK

Değerli paydaşlarımız,

Sürdürülebilirlik yolculuğumuzda kat ettiğimiz mesafeyi, benimsediğimiz politika ve stratejileri, faaliyetlerimizin sosyal, çevresel ve ekonomik etkilerini, elde ettiğimiz performans sonuçlarını ve gelecek hedeflerimizi üçüncü sürdürülebilirlik raporumuz vasıtasıyla sizlerle paylaşmaktan mutluluk duyuyoruz.

Koç Topluluğu'nun bir üyesi olarak Topluluk sürdürülebilirlik hedeflerinin gerçekleştirilmesinde üzerimize düşen sorumluluğun bilinciyle hareket ediyor, Topluluğun sürdürülebilirlik ajandasında yer alan konularda gelişim sağlamak için çaba sarf ediyoruz. Koç Holding'in 2006 yılında Topluluk şirketleri adına imzaladığı BM Küresel İlkeler Sözleşmesi prensiplerini benimsiyoruz.

Otokar olarak, bir yandan istikrarlı büyümeyi sürdürürken bir yandan da gelecek nesillere daha yaşanabilir bir dünya bırakmak üzere çalışıyoruz. Tüm süreçlerimizi hesap verebilirlik, şeffaflık ve sorumluluk kavramlarıyla yönetiyoruz. Faaliyetlerimizi gerçekleştirirken insana ve topluma yakın, çevreyle dost, evrensel iş etiği ilkelerine sıkı sıkıya bağlı hareket ediyoruz. Operasyonel mükemmelliğe ve müşteri beklentilerini eksiksiz karşılayan katma değerli ürünler geliştirmeye odaklı iş modelimizle ülke ekonomisine katkıda bulunmayı ve şirket karlılığını korumayı esas alan bir sürdürülebilirlik stratejisi benimsiyoruz.

Geçtiğimiz yılın en önemli gelişmelerinden biri BIST Sürdürülebilirlik Endeksi'ne dahil olmak oldu. Etik kurallarımız, çevre, insan ve topluma verdiğimiz önem ve kurumsal yönetim ilkelerimiz ile değerlerimizden ödün vermeden, kaynaklarımızı daha verimli kullanmak üzere çalışmalar yürüttük. 2015

yılında, ciromuzu 1,4 milyar TL'ye, net dönem karımızı 80 milyon TL'ye ulaştırdık.

Sürdürülebilirlik faaliyetlerimizin odaklandığı temel alanlardan biri olan çevre konusunda performansımızı güçlendirmek üzere çalışmaya devam ettik. 2015 yılında ünite başına enerji tüketimini %3 iyileştirerek 1,61 GJ/ünite düzeyine indirdik. Gerçekleştirdiğimiz verimlilik ve optimizasyon sayesinde, toplam 5.550 GJ enerji ve 492 Ton CO₂e sera gazı emisyonu tasarrufu sağlarken geri kazanım çalışmalarımızla 149.735 m³ suyu üretim süreçlerinde yeniden kullandık. Böylelikle tasarruf değerlerimizi geçmiş yılın üzerine çıkarmayı başardık.

İklim değişikliğiyle mücadele, çevresel duyarlılığımızın önemli bir bileşenini oluşturmaktadır. Üretim süreçlerimizden doğan sera gazı emisyonlarının azaltılması ve ürettiğimiz araçların tüketiminden kaynaklanan çevresel etkilerin düşürülmesi adına Ar-Ge çalışmalarımızı geliştirmeye devam ettik. Yıl içerisinde 46,5 milyon TL'nin üzerinde Ar-Ge harcaması gerçekleştirirken, 2014 yılında yaptığımız 68 patent başvurusuyla raporlama döneminde gerçekleşen 4. Türk Patent Ödülleri Töreni'nde en çok patent başvurusu yapan beşinci şirket olduk.

Sürdürülebilirlik çalışmalarımızın temel unsurlarından biri olan insan odaklı iş yeri olma niteliğimizi raporlama döneminde geliştirmeye devam ettik. Çalışanlarımızın mesleki ve kişisel gelişimlerini desteklerken, iş sağlığı ve güvenliği alanında sıfır iş kazası hedefimize ulaşmak için çalıştık. Raporlama döneminde, 19.764 x saat iş sağlığı ve güvenliği eğitimi, toplam 63.088 kişi x saat çalışan eğitimi gerçekleştirdik.

Faaliyet gösterdiğimiz toplumun sürdürülebilir kalkınmasına destek olmak amacıyla yürüttüğümüz sosyal sorumluluk çalışmalarımız

sürdürülebilirlik çalışmalarımızın önemli bir kısmını oluşturuyor. Koç Holding tarafından yürütülen Ülkem İçin kampanyasına verdiğimiz destek kapsamında eğitim ve toplumsal cinsiyet eşitliği konularında gerçekleştirdiğimiz toplumsal gelişim çalışmalarıyla toplum için değer yaratmaya devam ettik.

Daha iyi bir gelecek için çalışıyor, yeniliğin peşinden koşuyor, daha fazla değer yaratma yolunda kararlı bir biçimde yürüyoruz. Destekleriyle bizi daha ileriye taşıyan başta çalışanlarımız, yatırımcı ve hissedarlarımız, tedarikçi ve iş ortaklarımız olmak üzere tüm paydaşlarımıza teşekkürü bir borç biliyor, saygılarımı sunuyorum.

Serdar Görgüç
Genel Müdür

A vintage red and white bus, likely a Mercedes-Benz T2 transporter, is parked on a paved surface. The bus has a white upper body and a red lower body with a white stripe. It features a large front grille with a Mercedes-Benz logo, round headlights, and a chrome bumper. The background shows a building with a sign that reads "ÖM" and some trees.

1963-2015 SATIRBAŞLARI...

1960'lar

1963

Şirket, "Otobüs Karoseri A.Ş." unvanı ile Bahçelievler'de kuruldu.

1964

Magirus lisansı altında Türkiye'nin ilk şehirlerarası otobüslerinin üretimi yapıldı.

1967

İlk küçük otobüslerin üretimi ve ihracatı gerçekleştirildi.

1968

Döneminde efsane olmuş Havalı Apollo otobüsleri üretildi.

1970'ler

1970

Toplu taşımacılığa uygun minibüsler tasarlandı ve üretildi.

1976

Koç Topluluğu'na katıldı.

1980'ler

1980

Türkiye'nin para taşıma amaçlı ilk zırhlı aracı tasarlandı ve üretildi.

1984

Şirket'in unvanı "Otokar Otobüs Karoseri Sanayii A.Ş." olarak değiştirildi.

1987

Land Rover Defender lisansı ile taktik tekerlekli araç üretimine başlandı ve ilk büyük sipariş alındı.

1990'lar

1990

Türkiye'nin ilk taktik tekerlekli zırhlı araç üretimi ve Türkiye'nin ilk taktik zırhlı araç ihracatı gerçekleştirildi.

1995

Otokar hisseleri halka arz edildi.

1997

Sakarya'daki 86 bin m²'lik fabrikaya taşınıldı.

2010'lar

2010'lar

2002

İstanbul Fruehauf A.Ş. ile birleşildi, ürün ailesine treyler eklendi; Sultan ismi ile küçük otobüs tasarım ve üretimine başlandı, ilk yılda Pazar ikinciliği elde edildi.

2003

Türkiye'nin ilk ADR'li tanker üretimi yapıldı.

2004

Otokar'ın Ar-Ge çalışmaları Ar-Ge Merkezi altında toplandı.

2005

Otokar markalı semi-treyler tasarımı ve üretimi gerçekleştirildi.

2007

"Doruk" orta boy otobüs tasarlandı ve üretim planına alındı, Türkiye'nin ilk hibrit otobüsü üretildi.

2008

Türk Silahlı Kuvvetleri'nin güncel ihtiyaçlarına uygun, milli imkanlarla modern tank üretimi projesinde ana yüklenici olarak görevlendirildi.

2009

Mayına dayanıklı zırhlı aracı "Kaya" ve 12 metrelik belediye otobüsü "Kent" ürün ailesine eklendi.

"Doruk"la, Türkiye'de "Design Turkey Tasarım Ödülü"ne ve Avrupa'da "Busworld Kortrijk Grand Award" a layık görüldü.

2010

Unvan'ı Otokar Otomotiv ve Savunma Sanayi A.Ş. olarak değiştirildi.

Çok tekerlekli zırhlı araç platformlarından ilki olan "Arma 6x6" ürün ailesine eklendi ve ilk yıl iki ihracat siparişi alındı.

Otokar, Türkiye'nin en çok satılan otobüs markası oldu.

2011

"Kent" belediye otobüsü, Avrupa'da "European Coach Week" kapsamında Jüri Özel Ödülü'nü kazandı.

"Arma 8x8" zırhlı muharebe aracı ürün ailesine eklendi.

Fransa'da bağlı ortaklık olan Otokar Avrupa kuruldu.

2012

Otokar Tank Test Merkezi açıldı. Milli tank "Altay"ın ilk prototipleri kamuoyuna tanıtıldı.

Türkiye'nin ilk elektrikli otobüsü tanıtıldı. İstanbul Büyükşehir Belediyesi'nden 900 KENT belediye otobüsü siparişi alındı.

2013

Hafif kamyon üretimine başlandı.

Türkiye'nin ilk özgün paletli zırhlı aracı "Tulpar" ve zırhlı personel taşıyıcısı Ural ürün ailesine eklendi.

2014

Müşteri memnuniyeti alanında ISO 10002 sertifikası alındı.

Otokar Ar-Ge Merkezi, otomotivde "En Başarılı Ar-Ge Merkezi" seçildi.

Otokar Elektromanyetik Uyumluluk Test Merkezi akredite oldu.

2015

Altay Ana Muharebe Tankı son prototipleri için Türk Silahlı Kuvvetleri ve Savunma Sanayii Müsteşarlığı kabul testlerine başlandı.

Tulpar S Paletli Zırhlı Muharebe Aracı ile Arma 8x8 KBRN Keşif Aracı ürün ailesine eklendi.

Savunma Sanayi Müsteşarlığı tarafından 2015 yılı Savunma Sanayi Birincilik Ödülü'yle ödüllendirildi.

Otokar art arda 6. kez Türkiye'nin en çok tercih edilen otobüs markası ve Türkiye küçük otobüs ihracatında lider oldu.

Türkiye'nin en çok patent başvurusu yapan şirketler arasında beşinci sırada yer aldı.

BIST Sürdürülebilirlik Endeksi'ne dahil olundu.

Türkiye'nin en büyük sağdan direksiyonlu otobüs anlaşmasına imza atıldı.

Kent Körüklü otobüs ürün ailesine eklendi. OHSAS 18001 sertifikası alındı.

OTOKAR HAKKINDA

300'e yakın satış ve servis noktasıyla 5 kıtada, 60'tan fazla ülkeye ürün sunan %100 yerli sermayeli bir dünya markası.

VİZYONUMUZ

Kendi teknolojisini geliştirerek ürünlerinde yerli ve milli kimlik özelliğini korur; topyekûn mükemmellik felsefesi ile müşterilerinin, çalışanlarının ve ortaklarının memnuniyetinde sürekliliği sağlamayı hedefler.

MİSYONUMUZ

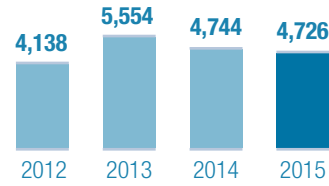
Ana görevi, ticari araçlar ile çeşitli savunma sanayii mamullerini, müşteri beklentileri doğrultusunda, dünya çapında rekabet gücü olan ürünler olarak tasarlamak, üretmek ve pazarlamaktır.

Sakarya Arifiye Fabrikası-552.000 m²

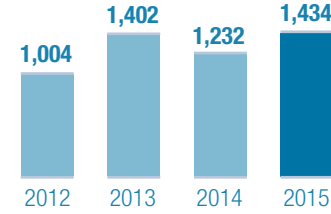
%94 Otokar Tasarımı araç satışlarının cirodaki payı

9,28 Kurumsal Yönetim Derecelendirme Notu

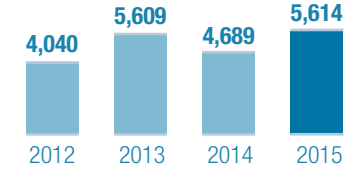
SATIŞ (ADET)

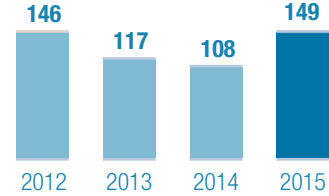
SATIŞ GELİRLERİ (MİLYON TL)

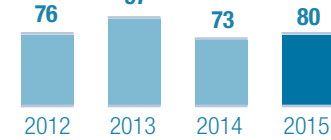
ÜRETİM (ADET)

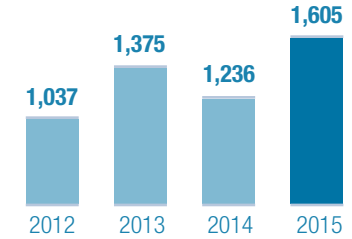
İHRACAT GELİRLERİ (MİLYON ABD DOLARI)

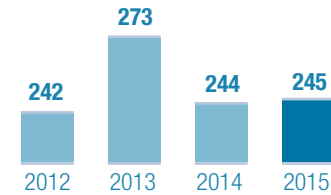
NET DÖNEM KARI (MİLYON TL)

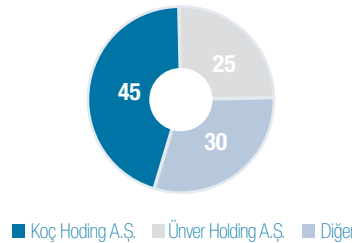
TOPLAM VARLIKLAR (MİLYON TL)

ÖZKAYNAKLAR (MİLYON TL)

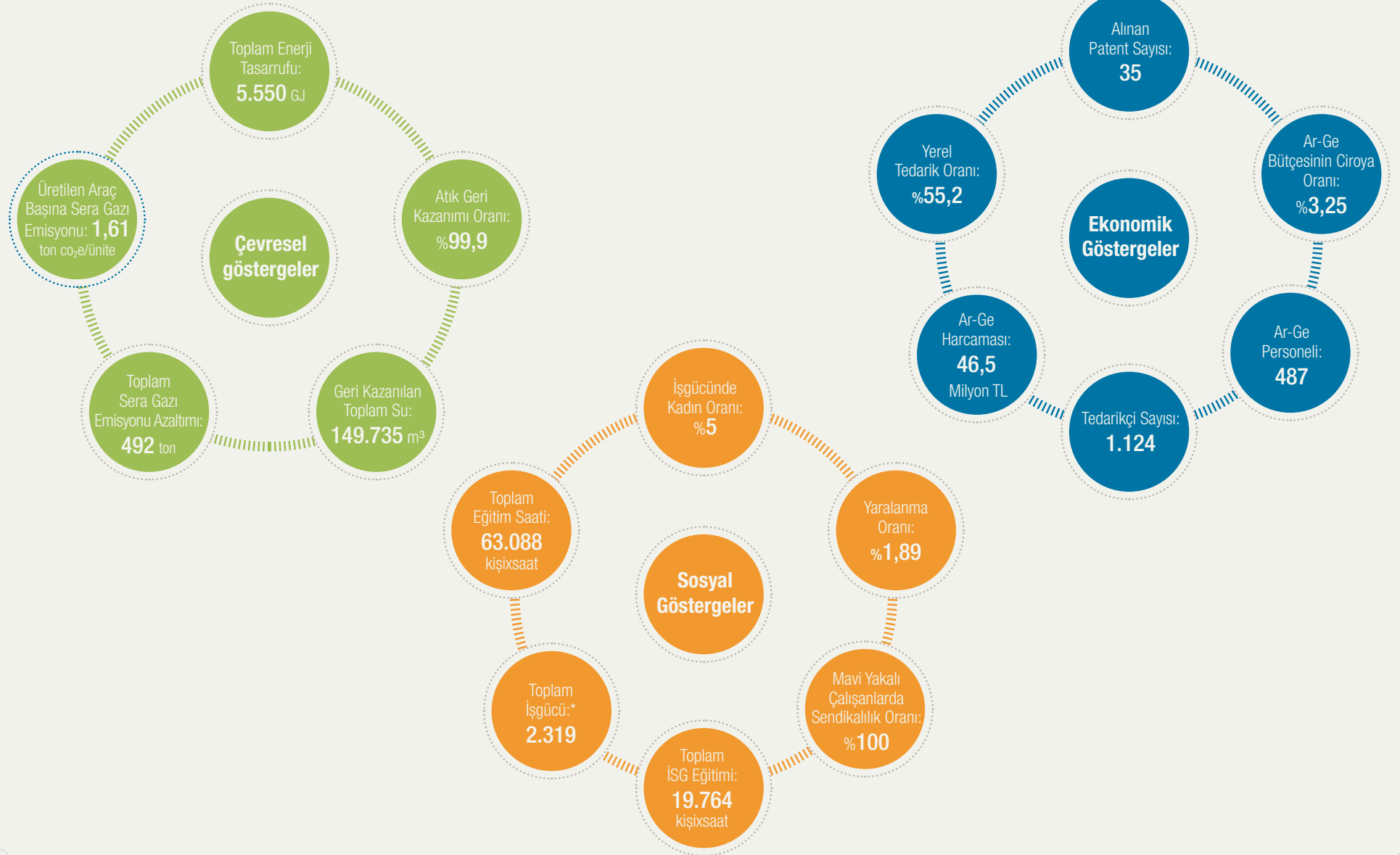

ORTAKLIK YAPISI (%)

2015 SÜRDÜRÜLEBİLİRLİK GÖSTERGELERİ

SÜRDÜRÜLEBİLİR GELİŞİM ODAKLI, SORUMLU YÖNETİM

RAPOR HAKKINDA	GENEL MÜDÜR MESAJI	OTOKAR HAKKINDA	SÜRDÜRÜLEBİLİR GELİŞİM ODAKLI, SORUMLU YÖNETİM	İSTİKRARLI BÜYÜME, SÜREKLİ GELİŞİM	KATMA DEĞER ODAKLI İNOVASYON	DEĞER ZİNCİRİYLE BİRLİKTE GELİŞMEK	İNSAN ODAKLI İŞYERİ	ÇEVRE DOSTU ÜRETİM	İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ, ENERJİ VE EMİSYONLAR	TOPLUMA DEĞER VERMEK
----------------	--------------------	-----------------	---	------------------------------------	------------------------------	------------------------------------	---------------------	--------------------	---	----------------------

KURUMSAL YÖNETİM ve YÖNETİM KURULU YAPISI

RISK YÖNETİMİ

İŞ ETİĞİ VE YOLSUZLUKLA MÜCADELE

İÇ DENETİM

SÜRDÜRÜLEBİLİRLİK YÖNETİMİ

PAYDAŞ KATILIMI

Otokar, kurumsal yönetim anlayışını şeffaflık, hesap verebilirlik, yasalara tam uyum, adillik ve dürüstlük ilkeleri üzerine inşa etmektedir. Bunun yanında, yönetim yapısını şekillendirirken üyesi olduğu Koç Topluluğu'nun kurum değerleri olan Liderlik, İyimsellik, Dayanışma ve Değer Yaratma kavramlarını benimsemektedir. Otokar, sürdürülebilir gelişim odaklı faaliyetlerini sahip olduğu sorumlu yönetim anlayışı doğrultusunda hayata geçirmektedir.

KURUMSAL YÖNETİM VE YÖNETİM KURULU YAPISI

Otokar, kurumsal yönetim alanındaki düzenlemelerini ve faaliyetlerini sürdürülebilir gelişim odaklı, sorumlu yönetim anlayışı etrafında şekillendirmektedir. SPK tarafından belirlenen Kurumsal Yönetim İlkeleri'ne tam uyumu ana hedef olarak kabul etmekte, benimsediği ilkeleri sürekli iyileştirerek yönetim anlayışını geliştirmektedir. Kurumsal yönetim alanında gerçekleştirdiği performansla, Borsa İstanbul Kurumsal Yönetim Endeksi'nde listelenmeye hak kazanan Otokar'ın 2013 yılında 9,10 düzeyinde olan Kurumsal Yönetim İlkeleri'ne Uyum Derecelendirme Notu, 2015 yılında Sermaye Piyasası Kurulu (SPK) tarafından Kurumsal Yönetim İlkelerine Uyum Derecelendirmesi alanında yetkilendirilen kuruluşun gerçekleştirdiği denetim sonucunda 9,28 olarak belirlenmiştir.

Otokar Yönetim Kurulu üyeleri, sahip oldukları yetkinliklerle paydaşların takdirini kazanmış kişiler arasından Otokar Genel Kurulu tarafından seçilir. Yönetim Kurulu Başkanlığı ve Genel Müdür görevleri farklı kişiler tarafından icra edilmektedir. Yönetim Kurulu, 3'ü SPK'nın belirlediği bağımsızlık kriterlerini karşılayan, Genel Müdür dışında hiçbir SPK Kurumsal Yönetim İlkeleri'nde yapılan tanımlamaya göre icrada görevli olmayan 9 üyeden oluşmaktadır. Şirketin en üst düzey yönetim

organı olarak şirketin ana stratejik yönelimlerinin belirlenmesi, hayata geçirilmesi ve takibinin sorumluluğu Otokar Yönetim Kurulu'na aittir.

Sürdürülebilirlik yönetimi dahilinde ele alınan sosyal, çevresel ve ekonomik konuların takibi de yine Otokar Yönetim Kurulu'nun çalışma ajandasındadır. Şirket yönetimi tarafından belirlenen sürdürülebilirlik risk ve fırsatları düzenli aralıklarla Yönetim Kurulu'na sunulur. Söz konusu risk ve fırsat alanlarında alınacak aksiyonlar Yönetim Kurulu tarafından belirlenerek şirket üst yönetimi tarafından yürütülen çalışmaların ardından hayata geçirilir. Gelecek projeksiyonlarına yönelik değerlendirmelerde kullanılmak üzere sonuçlar Yönetim Kurulu'na aktarılır.

Kurumsal Yönetim Komitesi, Risk Yönetimi Komitesi ve Denetim Komitesi olmak üzere Yönetim Kurulu'na bağlı 3 komite bulunmakta, komitelerin başkanlıkları bağımsız üyelerce yürütülmektedir. Denetim Komitesi'nin tüm üyeleri bağımsız üye niteliğindedir.

Yönetim Kurulu üyeleri ve üst düzey yöneticilerin ücretlendirilmesinde şirket Ücret Politikası dikkate alınır. SPK tebliğleri uyarınca, Aday Gösterme Komitesi ve Ücret Komitesi'nin de görevlerini yerine getiren, Kurumsal Yönetim Komitesi tarafından rapor hazırlanarak, onaylanmak üzere Genel Kurul'a sunulur. Yönetim Kurulu üyelerine sabit ücret ödenirken, icrada bulununan yönetim kurulu üyeleri ve üst düzey yöneticilerin ücretlendirilmesinde şirket performansı ve bireysel performans da etkilidir. Yönetim Kurulu ve üst düzey yöneticilere sağlanan mali haklar internet sitesinde faaliyet raporları ve mali tablolar vasıtasıyla açıklanmaktadır.

Otokar Yönetim Kurulu ve komitelerinin yapısı ve görevleri hakkında detaylı bilgiye Otokar 2015 Faaliyet Raporu'nda yer alan Kurumsal Yönetim İlkelerine Uyum Raporu bölümünden ve şirket kurumsal [internet sitesinden](#) ulaşabilirsiniz.

RAPOR HAKKINDA	GENEL MÜDÜR MESAJI	OTOKAR HAKKINDA	SÜRDÜRÜLEBİLİR GELİŞİM ODAKLI, SORUMLU YÖNETİM	İSTİKRARLI BÜYÜME, SÜREKLİ GELİŞİM	KATMA DEĞER ODAKLI İNOVASYON	DEĞER ZİNCİRİYLE BİRLİKTE GELİŞMEK	İNSAN ODAKLI İŞYERİ	ÇEVRE DOSTU ÜRETİM	İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ, ENERJİ VE EMİSYONLAR	TOPLUMA DEĞER VERMEK
-------------------	-----------------------	--------------------	---	---------------------------------------	------------------------------------	---------------------------------------	------------------------	-----------------------	--	-------------------------

KURUMSAL YÖNETİM ve
YÖNETİM KURULU YAPISI

RISK YÖNETİMİ

İŞ ETİĞİ VE YOLSUZLUKLA
MÜCADELE

İÇ DENETİM

SÜRDÜRÜLEBİLİRLİK
YÖNETİMİ

PAYDAŞ KATILIMI

RISK YÖNETİMİ

Otokar risk yönetimi sistemi, kurum stratejileri doğrultusunda belirlenen hedeflere ulaşılmasını, şirketin sürdürülebilir gelişimini, operasyonel ve finansal bütünlüğünü sağlamayı, itibar ve toplumsal meşruiyetini engelleyecek potansiyel durumlardan şirketin etkilenmesini önlemeyi, önlenemeyen durumlarda etki düzeyini düşürmeyi hedeflemektedir. Bu amaçla Otokar, Yönetim Kurulu gözetimi altında, Genel Müdür liderliğinde, tüm yöneticiler ile koordinasyon içinde yönetilerek, organizasyonun her seviyesinde yaygınlaştırılarak desteklenen, şirket stratejileri doğrultusunda uygulanan, hedeflerine ulaşmasını engelleyecek potansiyel risklerin öngörüldüğü, izlendiği, aksiyon planlarının önceden oluşturulduğu bir risk politikası benimsemiştir. Otokar, kendi risk politikasının yanında Koç Topluluğu risk politikasıyla da uyumlu hareket etmektedir. Risk yönetim süreçlerinin şirket genelinde uygulanmasından Otokar Risk Yönetim Komitesi sorumludur.

İŞ ETİĞİ VE YOLSUZLUKLA MÜCADELE

Otokar'ın sorumlu yönetim anlayışının temel unsurlarından biri de üstün etik ilkelere bağlılık ve yasal mevzuata uyumdur. Otokar, bu değerleri yalnızca şirket çapında benimsemekle yetinmemekte, ilkelerin değer zincirinde yaygınlaştırılmasını hedeflemektedir.

Koç Holding Etik Davranış Kuralları ve Uygulama Prensipleri, tüm Topluluk şirketleri için olduğu gibi Otokar için de bağlayıcıdır. Otokar, iş etiği ve yolsuzlukla mücadele alanındaki ilke ve politikalarını bu prensipler çerçevesinde düzenlemektedir. Etik Kurallar tüm Otokar çalışanları için bağlayıcı olup, tedarikçi, bayi ve iş ortaklarından da bu ilkelerle uyumlu hareket etmelerini beklenmektedir. Bunun yanında, Otokar Koç Holding'in kabul ettiği Birleşmiş Milletler Küresel İlkeler Sözleşmesi (UN Global Compact) benimsemekte ve bu ilkelerin iş dünyasında yaygınlaştırılması adına çaba göstermektedir. Satın alma sözleşmelerinde, Küresel İlkeler Sözleşmesi'nin 10 ilkesine atıfta

RAPOR HAKKINDA	GENEL MÜDÜR MESAJI	OTOKAR HAKKINDA	SÜRDÜRÜLEBİLİR GELİŞİM ODAKLI, SORUMLU YÖNETİM	İSTİKRARLI BÜYÜME, SÜREKLİ GELİŞİM	KATMA DEĞER ODAKLI İNOVASYON	DEĞER ZİNCİRİYLE BİRLİKTE GELİŞMEK	İNSAN ODAKLI İŞYERİ	ÇEVRE DOSTU ÜRETİM	İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ, ENERJİ VE EMİSYONLAR	TOPLUMA DEĞER VERMEK
----------------	--------------------	-----------------	---	------------------------------------	------------------------------	------------------------------------	---------------------	--------------------	---	----------------------

KURUMSAL YÖNETİM ve YÖNETİM KURULU YAPISI

RISK YÖNETİMİ

İŞ ETİĞİ VE YOLSUZLUKLA MÜCADELE

İÇ DENETİM

SÜRDÜRÜLEBİLİRLİK YÖNETİMİ

PAYDAŞ KATILIMI

Koç Holding Etik Davranış Kuralları dokümanına <http://www.koc.com.tr/tr-tr/hakkinda/Documents/Koc%20Topluluğu%20Etik%20Davranış%20Kuralları.pdf> adresinden, Birleşmiş Milletler Küresel İnkeler Sözleşmesi'nin bağlı ortaklık politikası dokümanına https://www.unglobalcompact.org/docs/about_the_gc/policy/UNGlobalCompact_SubsiaryPolicy.pdf adresinden erişebilirsiniz.

bulunarak insan hakları, çalışan hakları, çevre duyarlılığı, iş etiği ve yolsuzlukla mücadele gibi konularda tedarikçi, bayi ve iş ortağı süreçlerinde doğabilecek risklerin en aza indirilmesini sağlamaktadır.

Otokar'ın rüşvet ve yolsuzlukla mücadelede en önemli kaynağı web sitesi üzerinde paydaşların bilgisine sunduğu etik değerlerdir.

İş etiği ilkelerinin hayata geçirilmesinde bu ilkelerin şirket yönetici ve çalışanlarının bilgisine sunularak benimsenmesini sağlamak oldukça önemlidir. Bu doğrultuda Otokar, iş etiği ilkeleri dokümanını internet sitesi üzerinden başta çalışanları, bayi ve tedarikçiler olmak üzere tüm paydaşlarının bilgisine sunmaktadır.

Otokar'da kural ihallerini denetleyen ve uyumu sağlamak üzere görevli Etik Davranış Kurulu çalışmalarını sürdürmektedir. Otokar İç Denetim ekibi ve Koç Holding Denetim Ekipleri yolsuzluk denetimlerini de gerçekleştirmektedir. Çalışanların etik kurallara uyumsuzluk durumlarında belirlenen prosedürler çerçevesinde bildirimde bulunmaları temel bir sorumluluktur. Yolsuzlukla ilgili şüphe çeken davranışları direkt irtibat numaraları üzerinden Koç Holding Denetim Ekibi yöneticilerine iletebilmektedirler. Çalışanlar, şirket internet sitesi üzerinden erişilebilen başvuru formuyla yolsuzluk ve diğer suistimal konularında ihbar da bulunabilmektedir. İletilen tüm ihbarlar Otokar Etik Kurulu tarafından değerlendirilmektedir.

Çalışanlarımızın yanı sıra, tüm paydaşlarımız gizlilik ilkesi çerçevesinde etik kurallara aykırı bir durum vuku bulduğunda belirlenen iletişim kanalları vasıtasıyla Etik Kurulu'na başvurabilmektedirler. Takip edilecek süreçler Otokar ve Koç Topluluğu etik kurallarınca tanımlanmıştır. Etik Kurul bildirilen ya da denetim sürecinde tespit edilen vakayı inceleyerek gerekli hukuki prosedürü başlatır veya disiplin işlemi uygular. Şirket etik ilkelerinin yayınlanmasından, bu amaçla oluşturulan

organ, sistem ve prosedürlerin işlerliğinin takibinden Yönetim Kurulu sorumludur.

İş etiği ilkeleri dahilinde yolsuzlukla mücadeleye yönelik belirlenen maddeler uyarınca Otokar çalışanlarının yerel kültürün izin verdiği minimum ölçülerdeki sembolik hediyeler dışında mali anlamda belirgin bir değere ulaşan ayni hediyeler, nakit para ya da nakit para yerine geçebilecek hediyeler alması ya da vermesi yasaklanmıştır. Otokar, etik ilkeler gereği hiçbir politik görüş ya da ideolojiyi desteklememekte, politik kuruluşlara, partilere ya da adaylara doğrudan ya da dolaylı olarak destek vermemektedir. Şirket olanaklarının siyasi faaliyetler ya da propaganda amaçlı kullanılmasına olanak tanınmamaktadır. Bunun yanında, Otokar şirketin menfaatine özel bir lobicilik faaliyeti yürütmemekte, bu gibi faaliyetlerde bulunan kişi ya da kuruluşlara destek vermemektedir. Kamu kuruluşlarıyla sektör genelinin temsil edildiği mesleki ya da sivil toplum kuruluşları aracılığıyla iletişim kurabilmekte, talep edildiği takdirde görüş ve bilgilerini iletmektedir. Kamu kuruluşlarının müşterisi olduğu durumlarda ilgili yasalarn belirlendiği ölçülerde serbest rekabet koşullarına uyumlu şekilde ticari ilişkiler geliştirebilmektedir.

Hiçbir Otokar çalışanı, şirket ilkelerine uygun hareket etmesi nedeniyle şirketin doğrudan veya dolaylı olarak maruz kalabileceği zararlardan sorumlu tutulamaz, hakkında bir yaptırım uygulanamaz.

RAPOR HAKKINDA	GENEL MÜDÜR MESAJI	OTOKAR HAKKINDA	SÜRDÜRÜLEBİLİR GELİŞİM ODAKLI, SORUMLU YÖNETİM	İSTİKRARLI BÜYÜME, SÜREKLİ GELİŞİM	KATMA DEĞER ODAKLI İNOVASYON	DEĞER ZİNCİRİYLE BİRLİKTE GELİŞMEK	İNSAN ODAKLI İŞYERİ	ÇEVRE DOSTU ÜRETİM	İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ, ENERJİ VE EMİSYONLAR	TOPLUMA DEĞER VERMEK
-------------------	-----------------------	--------------------	---	---------------------------------------	------------------------------------	---------------------------------------	------------------------	-----------------------	--	-------------------------

KURUMSAL YÖNETİM ve
YÖNETİM KURULU YAPISI

RISK YÖNETİMİ

İŞ ETİĞİ VE YOLSUZLUKLA
MÜCADELE

İÇ DENETİM

SÜRDÜRÜLEBİLİRLİK
YÖNETİMİ

PAYDAŞ KATILIMI

İÇ DENETİM

Şirket faaliyetlerinin mevzuata, kurumsal politika ve ilkelere, belirlenen strateji ve hedeflere uyumunun kontrolü Otokar'ın sorumlu ve etkin yönetim anlayışının temelini oluşturmaktadır. Bu doğrultuda oluşturulan İç Denetim Müdürlüğü risk ve süreç bazlı iç denetim çalışmaları yürütmektedir. İç Denetim Müdürlüğü'nün bağımsız olarak faaliyetlerini yürütebilmesini sağlamak üzere organizasyon yapısında doğrudan Genel Müdür'e bağlı olarak görev yapması sağlanmıştır. İç denetim Müdürlüğü tüm iş birimlerini mali ve operasyonel süreçler bakımından yıllık olarak denetlemektedir. Yasal uyum ve yolsuzluk riskleri de bu denetimler kapsamında gözden geçirilmektedir. İç denetim süreçlerinin sonucunda elde edilen tüm bulgular ilgili yöneticilere aktarılmakta ve çözüm önerileri sunulmaktadır.

İş etiği ve yolsuzlukla mücadele alanında tespit edilen ihaller veya şüpheli haller şirket üst yönetimine ve Denetim Komitesi vasıtasıyla Yönetim Kurulu'na raporlanmaktadır. Bunun yanında, iş etiği ve yolsuzluk ihalleri Koç Holding Denetim Grubu aracılığıyla Koç Holding üst yönetimine de raporlanmaktadır. 2015 yılında iş birimlerinin tamamı iç denetime tabi tutulmuş olup herhangi bir ihlal vakasına rastlanmamıştır.

Otokar iç denetim süreçlerinin yanı sıra Koç Holding Denetim Grubu tarafından her yıl şirket genelinde mali, operasyonel, yasal uyum, insan hakları, çevre, iş etiği ve yolsuzluk konularını kapsayan denetimler gerçekleştirilmektedir. Ayrıca Otokar, bağımsız denetim kuruluşları tarafından gerçekleştirilen yıllık mali denetimlere, kamu kuruluşları tarafından çeşitli aralıklarla gerçekleştirilen denetim çalışmalarına tabi tutulmaktadır.

RAPOR HAKKINDA	GENEL MÜDÜR MESAJI	OTOKAR HAKKINDA	SÜRDÜRÜLEBİLİR GELİŞİM ODAKLI, SORUMLU YÖNETİM	İSTİKRARLI BÜYÜME, SÜREKLİ GELİŞİM	KATMA DEĞER ODAKLI İNOVASYON	DEĞER ZİNCİRİYLE BİRLİKTE GELİŞMEK	İNSAN ODAKLI İŞYERİ	ÇEVRE DOSTU ÜRETİM	İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ, ENERJİ VE EMİSYONLAR	TOPLUMA DEĞER VERMEK
----------------	--------------------	-----------------	---	------------------------------------	------------------------------	------------------------------------	---------------------	--------------------	---	----------------------

KURUMSAL YÖNETİM ve YÖNETİM KURULU YAPISI

RISK YÖNETİMİ

İŞ ETİĞİ VE YOLSUZLUKLA MÜCADELE

İÇ DENETİM

SÜRDÜRÜLEBİLİRLİK YÖNETİMİ

PAYDAŞ KATILIMI

Otokar Sürdürülebilirlik Öncelikleri

	Tedarik Süreçleri	Tasarım ve Üretim süreçleri	Dağıtım Süreçleri	Satış ve Pazarlama Süreçleri	Satış Sonrası Süreçler
Çevre Konuları					
İklim Değişikliği, Enerji ve Sera Gazları - Enerji Verimliliği, - Alternatif Enerji, - Lojistik ve Ambalaj Optimizasyonu	*	*	*	*	
Üretimin Çevresel Etkileri - Su ve Atık Su Yönetimi - Atık Yönetimi - Biyoçeşitlilik		*			
Çevresel Etkisi Azaltılmış Araçlar - Araçlarda Düşük Yakıt Tüketimi ve Emisyon - Alternatif Yakıtlı ve Elektrikli Araçlar		*		*	*
Sosyal Konular					
Ürün ve Hizmet Sorumluluğu		*			*
İnsan Hakları	*	*	*	*	*
İş Etiği ve Yolsuzlukla Mücadele	*	*	*	*	*
İş Sağlığı ve Güvenliği	*	*			
Toplumsal Gelişim ve Çalışan Gönüllülüğü					*
Çalışan Hakları	*	*	*	*	*
Risk Yönetimi	*	*	*	*	*
Yetenek Yönetimi		*			
Paydaş Katılımı		*			
Ekonomik Konular					
İnovasyon		*			
Yerel Ekonomiye Destek					*
Müşteri Memnuniyeti		*		*	*
Rekabetçi Strateji Planlama		*		*	

SÜRDÜRÜLEBİLİRLİK YÖNETİMİ

Otokar bir yandan istikrarlı büyümesini devam ettirirken bir yandan gelecek nesillere daha yaşanabilir bir dünya bırakmak için çalışmaktadır. Tüm faaliyetlerini bu doğrultuda belirlediği sürdürülebilirlik stratejisi anlayışıyla yürütmektedir. Otokar, sürdürülebilirlik stratejisini insana ve topluma yakın, çevreyle dost, evrensel insan haklarına ve iş etiği ilkelerine sıkı sıkıya bağlı, operasyonel mükemmelliği hedefleyen ve müşteri beklentilerini eksiksiz karşılayan yüksek teknolojiye dayalı katma değerli ürünler geliştirmeye odaklı iş modeliyle yer sermaye yapısını korumak ve karlılığını artırmak olarak tanımlamaktadır.

Otokar'ın faaliyetlerinde takip edeceği stratejik yönelimlerin belirlenmesinden ve bu yönde gerçekleştirilen çalışmaların hedeflenen performans ölçütlerine uygunluğundan Yönetim Kurulu sorumludur. Dolayısıyla, sosyal, çevresel ve ekonomik konularda stratejik yönelimlerin tespiti ve performans takibi Otokar Yönetim Kurulu tarafından gerçekleştirilmektedir.

Şirket genelini temsil eden yöneticilerin katılımıyla oluşturulan Sürdürülebilirlik Çalışma Grubu, sürdürülebilirlik yönetimi çerçevesinin belirlenmesinden, devamında performans artırıcı uygulamaların hayata geçirilmesinden, raporlama süreçlerinin eşgüdüm içerisinde gerçekleştirilmesinden sorumludur. Sürdürülebilirlik Çalışma Grubu, Genel Müdür ve Genel Müdür Yardımcılarının da katılımıyla gerçekleştirilen çalıştaylarda şirketin önceliklerini belirler. Sürdürülebilirlik öncelikleri belirlenirken risk ve fırsat odaklı bir yaklaşım takip edilir. Öncelikler, üst yönetim tarafından tekrar değerlendirilerek uygulama safhasına kullanılacak son halini alır ve ilgili yöneticilerle paylaşılır.

RAPOR HAKKINDA	GENEL MÜDÜR MESAJI	OTOKAR HAKKINDA	SÜRDÜRÜLEBİLİR GELİŞİM ODAKLI, SORUMLU YÖNETİM	İSTİKRARLI BÜYÜME, SÜREKLİ GELİŞİM	KATMA DEĞER ODAKLI İNOVASYON	DEĞER ZİNCİRİYLE BİRLİKTE GELİŞMEK	İNSAN ODAKLI İŞYERİ	ÇEVRE DOSTU ÜRETİM	İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ, ENERJİ VE EMİSYONLAR	TOPLUMA DEĞER VERMEK
-------------------	-----------------------	--------------------	---	---------------------------------------	------------------------------------	---------------------------------------	------------------------	-----------------------	--	-------------------------

KURUMSAL YÖNETİM ve
YÖNETİM KURULU YAPISI

RISK YÖNETİMİ

İŞ ETİĞİ VE YOLSUZLUKLA
MÜCADELE

İÇ DENETİM

SÜRDÜRÜLEBİLİRLİK
YÖNETİMİ

PAYDAŞ KATILIMI

PAYDAŞ KATILIMI

Paydaşlarla kurulan yapıcı, şeffaf ve adil bir iletişim kurumsal strateji ve politikaların geliştirilmesine büyük rol oynamaktadır. Bunun farkındalığıyla Otokar, faaliyet coğrafyasında bulunan paydaşlarının beklenti ve ihtiyaçlarını karşılamak üzere çalışmaktadır. Otokar'ın iletişim içerisinde olduğu ana paydaşlarını müşteriler, çalışanlar, tedarikçi ve hissedarlar oluşturmaktadır. Ayrıca Otokar, kamu ve düzenleyici kurumlar, STK'lar, medya ve toplum ile stratejik ilişkiler kurmaktadır. Paydaşlarla iletişimde kullanılan mekanizma ve iletişim sıklığı belirlenirken paydaş grupları ve beklentileri göz önünde bulundurulur. Ortak proje ve işbirliği gerçekleştirilecek paydaşların seçiminde Otokar ile özdeş etik ilkeleri, şeffaf, karşılıklı fayda odaklı ve yapıcı bir çalışma kültürü benimsemiş olmalarına özen gösterilir.

Otokar hisselerinin Borsa İstanbul'da halka arz edilmiş durumda olması ana paydaşlarımızdan olan hissedarlar ve yatırımcılarla geliştirilen iletişime önem kazandırmaktadır. Hissedarlarla iletişim Yatırımcı İlişkileri Birimi tarafından yürütülürken yatırımcı ve hissedarların temel beklentisi olan şeffaf, düzenli ve güncel şirket bilgileri yıllık olağan genel kurul toplantıları, faaliyet raporu, sürdürülebilirlik raporu, yıllık ve çeyrek dönem bazlı finansal performans raporları, periyodik analizler ve bilgilendirme dokümanları, internet sitesi, basın duyuruları, özel durum açıklamaları, toplantı ve görüşmeler vasıtasıyla hissedarlarla paylaşılar. Hissedarlar tarafından gizlilik niteliği taşımamak şartıyla iletilen bilgi ve görüşme taleplerine kısa süre içerisinde cevap verilir. Şirket birimlerinin faaliyetleri üzerinde etkisi bulunan paydaş gruplarıyla iletişimden, şirketin dış iletişim strateji ve uygulamalarının yürütülmesinden Kurumsal İletişim Birimi sorumludur. Aynı zamanda,

RAPOR HAKKINDA	GENEL MÜDÜR MESAJI	OTOKAR HAKKINDA	SÜRDÜRÜLEBİLİR GELİŞİM ODAKLI, SORUMLU YÖNETİM	İSTİKRARLI BÜYÜME, SÜREKLİ GELİŞİM	KATMA DEĞER ODAKLI İNOVASYON	DEĞER ZİNCİRİYLE BİRLİKTE GELİŞMEK	İNSAN ODAKLI İŞYERİ	ÇEVRE DOSTU ÜRETİM	İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ, ENERJİ VE EMİSYONLAR	TOPLUMA DEĞER VERMEK
----------------	--------------------	-----------------	---	------------------------------------	------------------------------	------------------------------------	---------------------	--------------------	---	----------------------

KURUMSAL YÖNETİM ve YÖNETİM KURULU YAPISI

RISK YÖNETİMİ

İŞ ETİĞİ VE YOLSUZLUKLA MÜCADELE

İÇ DENETİM

SÜRDÜRÜLEBİLİRLİK YÖNETİMİ

PAYDAŞ KATILIMI

Üye Olunan Kuruluşlar

Kuruluş Adı	İletişim
Adapazarı Ticaret ve Sanayi Odası	Üye
Avrupa Savunma, Havacılık ve Güvenlik Teşkilatı	Üye
Dış Ekonomik İlişkiler Kurulu	Üye
Gedik Eğitim Vakfı	Üye
İstanbul Maden ve Metaller İhracatçı Birlikleri	Üye
İstanbul Sanayi Odası	Üye
İstanbul Ticaret Odası	Üye
Kalite Derneği	Üye
Metal Eşya Sanayicileri Sendikası	Üye
Otomotiv Distribütörleri Derneği	Üye
Otomotiv Sanayicileri Derneği	Üye
Otomotiv Teknoloji Platformu	Üye
Otomotiv Teknolojileri Araştırma Geliştirme A.Ş.	Üye
Savunma Sanayi İmalatçıları Derneği	Üye
Teknoloji Geliştirme Vakfı	Üye
Ticari Araç İhracatçıları Derneği	Üye
Treyler Sanayicileri Derneği	Üye
Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği	Üye
Türkiye Sanayici ve İşadamları Derneği	Üye
Uludağ İhracatçıları Birliği	Üye
Yeni Yatırımcı İlişkileri Derneği	Üye

toplumsal projelerin hayata geçirilmesi de Kurumsal İletişim Birimi'nin sorumluluğu altındadır.

Otokar'da önemli duyurular, yönetim değişiklikleri ve basın açıklamaları çalışanların erişimine açık olan intranet üzerinden yapılır. Çalışanlarla iletişimde kullanılan diğer araçlar ise kamuoyu tarafından da takip edilen Koç Topluluğu'nun "Bizden Haberler" isimli aylık dergi ve Otokar çalışanlarını hedef alan "Otokar'da Bu Ay" isimli kurum içi bilgilendirme yayınıdır. Bunun yanında Otokar Hattı ve Otokar Haber e-bültenleri üzerinden çalışanların yanı sıra müşteriler, yetkili satıcı ve servisler de şirket haberlerine ulaşabilmektedir. Sürekli yayınların yanı sıra yetkili servislerin yetkinliklerini artırmak, gelecek öngörüsü edinmelerine yardımcı olmak amacıyla eğitim çalışmalarını hayata

geçirilmektedir.

Otokar'da paydaşların görüş, öneri ve beklentilerini iletebilecekleri, böylelikle şirketin karar alma sürecinde temsil edilmelerini sağlayacak çeşitli kanallar bulunmaktadır. Paydaşların yönetime katılımı, müşteri memnuniyeti, çalışma hayatı değerlendirme araştırması gibi geri bildirim araçları, üretim tesislerinde örgütlenen İSG Komiteleri gibi çalışanların temsil edildiği yönetim organları, öz değerlendirme toplantıları ve açık kapı toplantıları gibi çalışanların beklenti ve önerilerini yöneticileriyle paylaşılabildikleri uygulamalar vasıtasıyla olmaktadır. Ayrıca Otokar, üye olduğu STK'lar gibi dış paydaşların yönetsel organlarında yer alarak çalışmalarına destek olmaktadır.

**İSTİKRARLI BÜYÜME,
SÜREKLİ GELİŞİM**

Otokar, kendi teknolojisi ve yerli sermayesiyle Türkiye'nin ihtiyaç duyduğu modern yolcu taşımacılığı, güvenilir yük taşımacılığı araçları ve milli savunma sanayi ürünleri sağlamak amacıyla kurulmuştur. Kara sistemlerinde ülkenin lider ve en büyük özel sermayeli savunma kuruluşu unvanıyla sektördeki güçlü konumunu korumaya devam eden Otokar, Koç Topluluğu bünyesinde, Sakarya Arifiye'de 552.000 m² alanda kurulu olan fabrikasında 2.105 çalışanıyla faaliyet göstermektedir.

Sürekli büyüme yolunda önemli adımlar atan Otokar elde ettiği ticari başarı ve gösterdiği performansla paydaşları için katma değer üretmektedir. Bugün 60'ın üzerinde ülkede 300'e yakın

yetkili satış ve servis noktası ile %100 yerli sermayeli küresel bir marka konumundadır. Niş pazarlarda faaliyet gösteriyor olması, akılcı ve vizyoner stratejilerle doğru hedeflere yol alması önemli rol oynamaktadır.

Türkiye'de en çok satılan otobüs markası unvanını altı yıldır aralıksız koruyan Otokar, 2015 yılında bu unvana küçük otobüs ihracat liderliğini de eklemiştir. Otokar, kuruluşundan bu yana Türkiye için pek çok ilke imza atmıştır. Türkiye'nin ilk şehirlerarası otobüsünü, ilk taktik tekerlekli zırhlı aracını, ilk hibrit otobüsünü ve elektrikli otobüsünü üretmiştir. Bunun yanında, Türk Silahlı Kuvvetleri'nin ihtiyaçları doğrultusunda, milli imkan ve kaynakların kullanıldığı Altay Projesi'nin yükleniciliğini üstlenmektedir. Otokar'ın başarısının

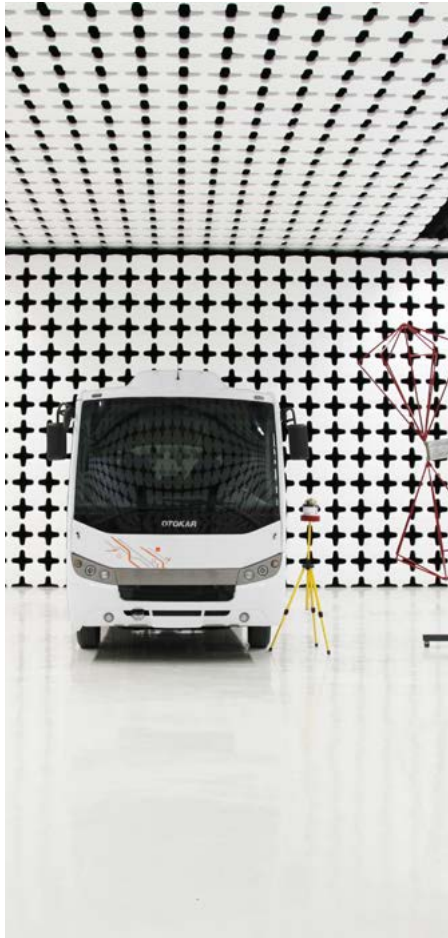
ardında Ar-Ge alanında sahip olduğu yetkinlikler önemli bir paya sahiptir. Uluslararası standartlarda yürüttüğü Ar-Ge çalışmalarıyla öne çıkan Otokar, son 10 yılda Ar-Ge faaliyetlerine cirounun ortalama %3,8'ini ayırmıştır.

2015 yılında, %16'lık bir artışla 1,4 milyar TL ciro elde eden Otokar, ihracatını ciro bazında %77 oranında artırarak ihracatın ciro içindeki payını %29 seviyesine ulaştırmıştır. Bu başarı ile Otokar, Türk savunma sanayisinde en büyük özel sermayeli kuruluş ve Türkiye'nin lider otobüs markası konumunu 2015 yılında da korumuştur. Otokar'ın ihracat alanındaki başarısı Otomotiv Sanayi Derneği tarafından gerçekleştirilen İhracat Başarı Ödülleri'nde altın madalyaya layık görülerek taçlandırılmıştır.

KATMA DEĞER ODAKLI İNOVASYON

Otokar
AR-GE

RAPOR
HAKKINDAGENEL MÜDÜR
MESAJIOTOKAR
HAKKINDASÜRDÜRÜLEBİLİR
GELİŞİM
ODAKLI, SORUMLU
YÖNETİMİSTİKRARLI BÜYÜME,
SÜREKLİ GELİŞİMKATMA DEĞER
ODAKLI
İNNOVASYONDEĞER ZİNCİRİYLE
BİRLİKTE GELİŞMEKİNSAN ODAKLI
İŞYERİÇEVRE DOSTU
ÜRETİMİKLİM DEĞİŞİKLİĞİ,
ENERJİ VE EMİSYONLARTOPLUMA
DEĞER VERMEK

Otokar, kurulduğu günden bu yana inovasyon yetkinliklerini sürekli geliştirmek üzere çalışmalar yürütmektedir. Kendi teknolojilerini üreten bir şirket olarak Otokar, en komplike araç gruplarının tasarım ve üretimini kendi fikri mülkiyetindeki bilgi paketiyle gerçekleştirmektedir.

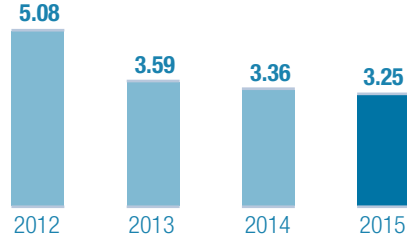
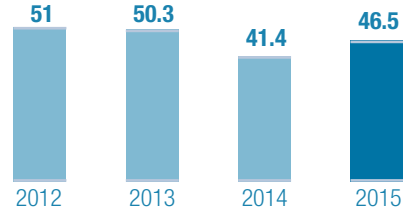
Otokar, Ar-Ge harcamalarını her yıl artırarak devam ettirmekte, bu sayede Ar-Ge yetkinliklerini her yıl bir adım daha ileriye taşımaktadır. 2015 yılında, 46,5 milyon TL Ar-Ge harcaması gerçekleştiren Otokar'ın son 10 yılda yaptığı Ar-Ge harcaması 310 milyon TL'ye ulaşmıştır.

Otomotivde Türkiye'nin ilk bilgisayar destekli tasarım uygulamalarını yapan şirket, Ar-Ge alanında sahip olduğu birikim ve deneyim ile dünya çapında önemli bir Ar-Ge merkezi konumuna gelmiştir. Ar-Ge faaliyetlerinin tek bir çatı altında toplayarak daha etkin biçimde yürütülmesini sağlamak amacıyla 2004 yılında Ar-Ge Merkezi kurulmuştur. Otokar Ar-Ge Merkezi, bünyesinde Türkiye'nin ilk ve tek, Avrupa'nın sayılı tesisleri arasında yer alan Dinamometreli İklimlendirilmiş Test Odası'nı, Türkiye'nin en yüksek kapasiteli hidrolik yol simülatörünü ve Türkiye'nin ve dünyanın en modernleri arasında yer alan Elektronik Uyumluluk Test Merkezi'ni bulundurmaktadır. Otokar Elektronik Uyumluluk Test Merkezi, 2013 yılında Türk Akreditasyon kurumu tarafından akredite edilmiştir. TS EN ISO/IEC 17025:2012 standartlarına, gerekli yönetmelik ve tebliğlere uygunluğunun belgelendiği akreditasyon sonucunda merkez, yurt içi ve yurt dışından otomotiv ve savunma sanayi sektörlerinin Ar-Ge çalışmaları için bağımsız bir akreditasyon merkezi olarak hizmet vermeye başlamıştır.

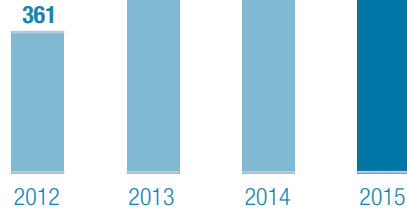
Tasarladığı ürün ve alt sistemler için patent başvurularında bulunan Otokar, bugün toplam 246 adet patent ve faydalı modelin sahibi olup, 2015 yılında 35 yeni patent almıştır. Otokar, 2014 yılında yaptığı 68 patent başvurusuyla raporlama döneminde gerçekleşen 4. Türk Patent Ödülleri Töreni'nde Türkiye'nin en çok patent başvurusu yapan 5. Şirket olmuştur.

Ar-Ge çalışmaları gerçekleştirilirken gelecekte doğabilecek ihtiyaçlar da göz önünde bulundurulmaktadır. Bu kapsamda, Avrupa Birliği tarafından fonlanan 8 ayrı ülkeden 20'den fazla iş ortağının katılımıyla 2013 yılından bu yana yürütülen CoMoSef (Akıllı Trafik Sistemlerime Yönelik Geleceğin İşbirlikçi Mobil Hizmetleri) Projesi'nde Otokar aktif olarak görev almıştır. Akıllı ulaşım sistemlerinin gelişmesini ve yaygınlaşmasını hedefleyen proje dahilinde yıl içerisinde "Kavşak Çarpışma Uyarısı", "Trafik Kuralı İhlali Uyarısı", "Tehlikeli Bölge Uyarısı", "Öncelikli Araç Uyarısı" gibi trafik güvenliğini artıracak senaryolar çalışılmıştır. CoMoSef Projesi ile tüm trafik sistemini kapsayacak ortak bir ağın oluşturulması planlanmaktadır. Akıllı ulaşım cihazlarının, trafik otoritelerinin, trafikten servis alan son kullanıcıların ve trafiğe servis sağlayan kurumların bu ortak ağ üzerinden haberleşmesi hedeflenmiştir.

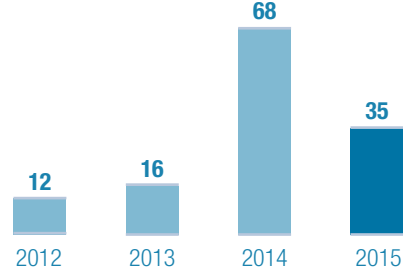
Otokar'ın 2014 yılında başlattığı Ticari Araçlar Acil Frenleme Sistemi (AEBS) ve Şeritten Ayrılma Uyarı Sistemi (LDWS) Projesi 2015 yılında tamamlanmıştır. Emniyet sistemlerinin geliştirilmesini amaçlayan proje kapsamında yolcu ve sürücü güvenliğini artırmaya yönelik tasarım ve entegrasyon faaliyetleri yürütülmüştür. Yıl içerisinde, doğrulama süreci yurt içinde ve yurt dışında gerçekleştirilen testlerle tamamlanarak Araç Tip Onayı alınmıştır. 2016 ile birlikte zorunlu olan "Gelişmiş Acil Durum

RAPOR
HAKKINDAGENEL MÜDÜR
MESAJIOTOKAR
HAKKINDASÜRDÜRÜLEBİLİR
GELİŞİM
ODAKLI, SORUMLU
YÖNETİMİSTİKRARLI BÜYÜME,
SÜREKLİ GELİŞİMKATMA DEĞER
ODAKLI
İNOVASYONDEĞER ZİNCİRİYLE
BİRLİKTE GELİŞMEKİNSAN ODAKLI
İŞYERİÇEVRE DOSTU
ÜRETİMİKLİM DEĞİŞİKLİĞİ,
ENERJİ VE EMİSYONLARTOPLUMA
DEĞER VERMEKAR-GE HARCAMALARININ
CİROYA ORANI (%)AR-GE HARCAMASI
(MİLYON TL)

AR-GE ÇALIŞAN SAYISI

ALINAN PATENT ADEDİ

Fren Sistemi” ve “Şerit Değiştirme İkaz Sistemi” çalışmaları Otokar Ar-Ge merkezi bünyesinde projelendirildi. İki farklı seviyeden oluşan fren sisteminde, ikinci seviye testleri 2018’den itibaren zorunlu olmasına rağmen, Otokar bu testlerden de başarıyla geçmiştir.

Otokar, daha fazla yolcu taşıma kapasiteli araçların üretilmesi için çalışarak trafik sorununun çözümüne katkı sağlamaktadır. Otokar Körüklü Araç Projesi ile birlikte Türkiye’de ilk kez 18,75 m uzunluğunda körüklü araç tasarlanmıştır. Tasarımı sırasında gerçekleştirilen etütler sayesinde araç dünyanın pek çok bölgesine satılabilecek yapıya sahip olup, önemli bir ihracat potansiyeli taşımaktadır. 150 yolcu kapasite taşıma özelliği yanında 2 tekerlekli sandalyeli yolcuya uygun alanı da yer alan araç toplu taşımada engellerin kaldırılmasına da hizmet etmektedir.

DEĞER ZİNCİRİYLE BİRLİKTE GELİŞMEK

Otokar

HAPPICH

RAPOR HAKKINDA	GENEL MÜDÜR MESAJI	OTOKAR HAKKINDA	SÜRDÜRÜLEBİLİR GELİŞİM ODAKLI, SORUMLU YÖNETİM	İSTİKRARLI BÜYÜME, SÜREKLİ GELİŞİM	KATMA DEĞER ODAKLI İNOVASYON	DEĞER ZİNCİRİYLE BİRLİKTE GELİŞMEK	İNSAN ODAKLI İŞYERİ	ÇEVRE DOSTU ÜRETİM	İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ, ENERJİ VE EMİSYONLAR	TOPLUMA DEĞER VERMEK
----------------	--------------------	-----------------	--	------------------------------------	------------------------------	---	---------------------	--------------------	---	----------------------

TEDARİK ZİNCİRİNİN GELİŞTİRİLMESİ

Otokar Tedarikçi Politikası

Tedarikçilerle Etkin İletişim ve İşbirliği

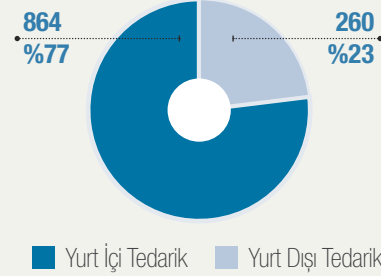
Tedarikçi Performansı Değerlendirme Çalışmaları

YAYGIN BAYİ VE SERVİS AĞI

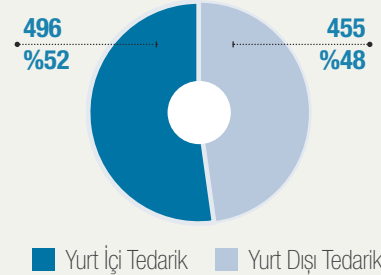
MÜŞTERİ MEMNUNİYETİNİN GELİŞTİRİLMESİ

ÜRÜN VE HİZMET SORUMLULUĞU

TEDARİKÇİ FİRMA DAĞILIMI

SATIN ALMA BÜTÇESİ DAĞILIMI (MİLYON TL)

Otomotiv sektörü, çok sayıda bileşenin bir araya getirilerek dünyanın çeşitli yerlerinde dağıtımı ve satış sonrası destek hizmetlerini kapsayan geniş bir operasyon ve değer zinciri ağına sahiptir. Sektörde faaliyet gösteren ana üreticiler için değer zincirinin hem nitelik hem nicelik bakımından sürekli geliştirilmesi kritik öneme sahiptir. Otokar, tedarik, lojistik, bayi ve servis kanallarında iş yapış biçimi, üretim ve hizmet kalitesi, iş güvenliği, insan hakları, çevre yönetimi, çalışma normları konuları bu kapsamda yöneterek değer zincirinde riskleri fırsata dönüştürmek için çalışmaktadır. Ayrıca, değer zincirinde faaliyet gösteren paydaşlarının gelişmelerine katkı sağlayacak çalışmalar yürütmekte ve bu çalışmalara yönelik periyodik performans denetimleri gerçekleştirmektedir.

TEDARİK ZİNCİRİNİN GELİŞTİRİLMESİ

Otokar'ın tedarik zinciri, malzeme tedariki başta olmak üzere lojistik ve ürüne yönelik bazı özel hizmet tedariklerini kapsamaktadır. Oldukça geniş bir tedarik havuzuna sahip olan Otokar, 2015 yılında toplam 1.124 tedarikçiden direkt ve indirekt malzeme ve hizmet satın alımı gerçekleştirmiştir. Direkt malzeme alımlarında 451'i yerli, 260'ı ithal olmak üzere toplam 711 tedarikçiden alım yapan Otokar, indirekt malzeme ve hizmet alımlarında ise 413 tedarikçiyle çalışmıştır. Otokar tedarikçilerinin %2'sinin ana gelir kaynağını Otokar için gerçekleştirdikleri üretim oluşturmaktadır. Otokar, 2015 yılında 950 milyon TL'nin üzerinde tedarik harcaması gerçekleştirmiştir.

Otokar'ın raporlama döneminde satın alma gerçekleştirdiği 1.124 tedarikçinin 864'ü yerel nitelikli firmalardır. Otokar yıl içerisinde yaklaşık 496 milyon TL yerel tedarik harcaması gerçekleştirmiş olup, bu tutar toplam tedarik harcamasının %52,2'sini oluşturmaktadır.

Otokar, tedarikçi seçimini gerçekleştirirken tedarikçileri mali, ticari ve operasyonel nitelikleri bakımından değerlendirmektedir. Tedarikçilerin sosyal, çevresel ve ekonomik performanslarını risk ve fırsat odaklı bir yaklaşımla takip etmekte, satın alma yapacağı firmaları bu doğrultuda belirlemektedir.

Otokar Tedarikçi Politikası

Otokar Tedarikçi Politikası, Koç Holding ve Otokar'ın genel politika ve stratejilerine uyumlu, BM Küresel İlkeler Sözleşmesi ve Koç Holding Satın Alma Yönetim Sistemi çizgisinde, mevcut ve potansiyel iş ortakları

RAPOR HAKKINDA	GENEL MÜDÜR MESAJI	OTOKAR HAKKINDA	SÜRDÜRÜLEBİLİR GELİŞİM ODAKLI, SORUMLU YÖNETİM	İSTİKRARLI BÜYÜME, SÜREKLİ GELİŞİM	KATMA DEĞER ODAKLI İNOVASYON	DEĞER ZİNCİRİYLE BİRLİKTE GELİŞMEK	İNSAN ODAKLI İŞYERİ	ÇEVRE DOSTU ÜRETİM	İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ, ENERJİ VE EMİSYONLAR	TOPLUMA DEĞER VERMEK
----------------	--------------------	-----------------	--	------------------------------------	------------------------------	---	---------------------	--------------------	---	----------------------

TEDARİK ZİNCİRİNİN GELİŞTİRİLMESİ

Otokar Tedarikçi Politikası

Tedarikçilerle Etkin İletişim ve İşbirliği

Tedarikçi Performansı Değerlendirme Çalışmaları

YAYGIN BAYİ VE SERVİS AĞI

MÜŞTERİ MEMNUNİYETİNİN GELİŞTİRİLMESİ

ÜRÜN VE HİZMET SORUMLULUĞU

Otokar Tedarikçi Seçim Kriterleri

Otokar,

- Koç Holding ve Otokar'ın genel politika ve stratejilerine uyumlu,
- Çocuk işçi çalıştırmayan,
- Zorla işçi çalıştırmayan,
- Toplu sözleşme ve sendikalaşmaya engel olmayan,
- Yasaların ve sektörün getirdiği çalışan standartlarına uyan,
- Firma çalışanlarıyla beraber etik kurallara uyan,
- Rekabet avantajı sağlayan,
- Kaliteli ürünü, zamanında ve rekabetçi şartlarda sağlayabilen,
- Çevre ve iş güvenliği konularında ulusal ve uluslararası standartlara uygun üretim yapan tedarikçileri tercih etmektedir.
- Birleşmiş Milletler Küresel İlkeler Sözleşmesi'ne (Global Compact) uyan,
- Ayrımcılık yapmayan,
- Bilgi gizliliğine uyan,
- İş sağlığı ve güvenliği kurallarına uyan,
- Yasal çalışma ve çalıştırma saatlerine uyan,
- Şirket disiplin uygulamaları olarak psikolojik veya fiziksel baskı, istismar vb. yollara başvurmayan,
- Teknoloji gelişimine, insan kaynaklarına yatırım yapan,
- Kendi konusunda uzmanlaşmak için araştırmaya ve geliştirmeye önem veren,

Otokar tedarikçileri, yaptıkları sözleşmelerde BM Küresel İlkeler Sözleşmesi'ne, çevreyle ilgili yasal düzenlemelere ve Otokar'ın ISO 14001 Çevre Yönetim Sistemi gereklerine uymayı taahhüt ederler.

ile karşılıklı güven ve işbirliğine dayalı, etik kurallara uygun, uzun vadeli iş ilişkileri kurmak, yürütmek ve geliştirmek üzerine kuruludur.

Tedarikçi seçiminde tercihini öncelikle yakın çevresinde faaliyet gösteren firmalardan yana kullanan Otokar, rekabetçi niteliğini korumak adına tüm ulusal ve küresel tedarik alternatiflerini değerlendirmektedir. Otokar, tedarikçileriyle ilişkilerini şeffaf, hesap verebilir, paylaşımcı, verimli ve uyumlu olacak şekilde yapılandırmaktadır. Tedarikçilerle ilişkiler çerçevesinde alınan kararların ve yürütülen çalışmaların ilgili yasal düzenlemelerle ve şirketin diğer politikalarıyla uyumunun takibi Genel Müdür'ün sorumluluğundadır.

Tedarikçilerle Etkin İletişim ve İşbirliği

Otokar, tedarikçileriyle iletişimini kesintisiz ve etkin biçimde yürütmek amacıyla teknik altyapılar ve çeşitli kanallar kullanmaktadır. Web tabanlı bir portal olan vSRM kanalıyla tedarik süreçlerinin takibi sağlanmaktadır. Bu kanal üzerinden tedarikçiler satın alma politikaları ve Otokar ile ilişkilerine etki edebilecek güncel gelişmeler hakkında bilgilendirilmektedir. Bunun yanında, VMI (Vendor Managed Inventory), BTO (Build to Order), KANBAN ve JIT (Just in Time) uygulamaları takip edilerek tedarik operasyonlarının etkinliği sağlanmaktadır.

Tedarikçilerle işbirliği, Otokar'ın tedarik zinciri uygulamalarının önemli bir parçasıdır. Tedarikçilerle yeni ürün ve ortak ürün geliştirme çalışmaları yürütülmektedir. Projelerin geliştirilmesi süreçlerinde Otokar'ın ve tedarikçi firmaların mühendislik birimleri birlikte çalışmaktadır. İşbirliklerinin uyum içerisinde yürütülmesi ve projelerin başarıyla sonuçlandırılması amacıyla her yıl tedarikçilerle yüzlerce işbirliği toplantısı organize edilmektedir.

RAPOR HAKKINDA	GENEL MÜDÜR MESAJI	OTOKAR HAKKINDA	SÜRDÜRÜLEBİLİR GELİŞİM ODAKLI, SORUMLU YÖNETİM	İSTİKRARLI BÜYÜME, SÜREKLİ GELİŞİM	KATMA DEĞER ODAKLI İNOVASYON	DEĞER ZİNCİRİYLE BİRLİKTE GELİŞMEK	İNSAN ODAKLI İŞYERİ	ÇEVRE DOSTU ÜRETİM	İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ, ENERJİ VE EMİSYONLAR	TOPLUMA DEĞER VERMEK
----------------	--------------------	-----------------	--	------------------------------------	------------------------------	---	---------------------	--------------------	---	----------------------

TEDARİK ZİNCİRİNİN GELİŞTİRİLMESİ

Otokar Tedarikçi Politikası

Tedarikçilerle Etkin İletişim ve İşbirliği

Tedarikçi Performansı Değerlendirme Çalışmaları

YAYGIN BAYİ VE SERVİS AĞI

MÜŞTERİ MEMNUNİYETİNİN GELİŞTİRİLMESİ

ÜRÜN VE HİZMET SORUMLULUĞU

Otokar Tedarikçi Değerlendirme Metodolojisi			
Puan	Kategori	Aksiyon	İyileştirme Çalışmaları
<40	D	Tedarikçi işbirliği sonlandırılır.	
40-65	C	Gelişmeleri takip edilen tedarikçileridir.	B ve C kategorisindeki tedarikçilerin bir üst kategoriye çıkmalarını sağlamak için ortak faaliyetler yürütülür (sevkiyat ve sipariş düzenleme, paketleme iyileştirmeleri, kalite iyileştirmeleri, vb.)
65-85	B	Gelişmeleri takip edilen tedarikçileridir.	
>85	A	Öncelikli olarak tercih edilen tedarikçilerdir.	

Tedarikçi Performansı Değerlendirme Çalışmaları

Tedarik operasyonlarının kalitesinin ve verimliliğinin sağlanmasında tedarikçilerin performanslarının düzenli takibi önemli bir yer tutmaktadır. Otokar, tedarikçilerini kalite, lojistik, teslimat ve maliyet kriterlerinin yanı sıra çevre, iş emniyeti, çalışma normları, insan hakları ve benzer ilkesel parametreleri barındıran bir metodoloji ile denetlemektedir. Birleşmiş Milletler Küresel İlkeler Sözleşmesi'nin 10 ilkesi, bu denetimler kapsamında taranan konular arasındadır. Otokar, tedarik zinciri boyunca Küresel İlkeler Sözleşmesi maddelerine uyumun yaygınlaştırılması, bu konudaki farkındalığın artırılmasını taahhüt etmektedir.

Yıllık denetim planları oluşturulurken risk bazlı bir yönetim anlayışı takip edilmektedir. Bu doğrultuda, ISO 14001, OHSAS 18001, ISO 9001 gibi sistem standartlarına sahip ya da Küresel İlkeler Sözleşmesi gibi uluslararası inisiyatifleri benimseyen firmalar düşük risk grubu olarak değerlendirilmekte, denetim önceliği bakımından daha alt sıralarda yer almaktadırlar. Bu niteliklere sahip olmayan firmaların denetimine öncelik verilmektedir.

Gerçekleştirilen denetimler sonucunda, tedarikçilerden beklenen performans ve risk kriterlerini belirli bir düzeye kadar karşılayan firmalar için gelişim ve iyileştirme planları tasarlanmakta, kapasitelerini artırmaya yönelik eğitim faaliyetleri düzenlenmektedir. Öte yandan, performans bakımından minimum çalışma kriterlerini karşılamayan tedarikçiler ile iş ilişkisine son verilmektedir.

Denetim çalışmaları kapsamında 2015 yılında 26 tedarikçi firma denetime tabi tutulmuştur. İnsan hakları, çocuk işçi çalıştırma, zorla veya zorunlu çalıştırma, örgütlenme hakkı ilkeleri başta olmak üzere pek çok konu bakımından risk düzeyleri de göz önünde bulundurularak

değerlendirilmiştir. Denetim süreçleri neticesinde belirgin bir risk unsuru taşıyan tedarikçiye rastlanmamıştır. Bu nedenle, raporlama döneminde minimum gereklilikleri karşılamadığı gerekçesiyle işbirliğinin sonlandırıldığı bir tedarikçi firma bulunmamaktadır. Bunun yanında, 128 tedarikçi firmamıza ISO 14001 Çevre Yönetim Sistemi, çevresel yasal gereklilikler hakkında bilgilendirme yapılarak çevre anketi yapıldı. Raporlama döneminde, çevresel etkilerinden dolayı kontratı iptal edilmiş tedarikçi bulunmamaktadır.

RAPOR
HAKKINDAGENEL MÜDÜR
MESAJIOTOKAR
HAKKINDASÜRDÜRÜLEBİLİR
GELİŞİM
ODAKLI, SORUMLU
YÖNETİMİSTİKRARLI BÜYÜME,
SÜREKLİ GELİŞİMKATMA DEĞER
ODAKLI
İNOVASYONDEĞER ZİNCİRİYLE
BİRLİKTE GELİŞMEKİNSAN ODAKLI
İŞYERİÇEVRE DOSTU
ÜRETİMİKLİM DEĞİŞİKLİĞİ,
ENERJİ VE EMİSYONLARTOPLUMA
DEĞER VERMEKTEDARİK ZİNCİRİNİN
GELİŞTİRİLMESİ

Otokar Tedarikçi Politikası

Tedarikçilerle Etkin İletişim
ve İşbirliğiTedarikçi Performansı
Değerlendirme ÇalışmalarıYAYGIN BAYİ
VE SERVİS AĞIMÜŞTERİ
MEMNUNİYETİNİN
GELİŞTİRİLMESİÜRÜN VE HİZMET
SORUMLULUĞU

Servis Yönetim Projesi

2013 yılında, bayi ve servislerle ticari ilişkilerin geliştirilmesi, araç kayıtlarından elde edilen geri bildirimlerin Ar-Ge ve ürün geliştirme süreçlerinde kullanılması amacıyla hayata geçirilen Servis Yönetimi Projesi 2015 yılında da devam etmiştir. Proje kapsamında, satılan araçlar sisteme otomatik olarak kaydedilmekte ve sonrasında İş Emri Kartı üzerinden işlem kayıtları alınmaktadır. Bu sayede, araçta meydana gelen arızalar, yapılan işçilik, hizmetler ve uygulanan yedek parçaların bilgilerine yönelik geri bildirim alınmaktadır. Proje aynı zamanda müşteriler ile ticari ilişkilerin geliştirilmesi için fayda sağlamakta, istatistiki verilere ilk elden ulaşılmasını kolaylaştırmaktadır.

YAYGIN BAYİ VE SERVİS AĞI

Ürünlerin müşterilerle bulunduğu nokta olan bayi ve servis operasyonları Otokar'ın değer zinciri içerisinde önemli bir yere sahiptir. Yaygın bayi ve servis ağı, ürün ve hizmetlere erişilebilirliği kolaylaştıran, hizmet kalitesini artıran bir faktör olarak değerlendirilmektedir. Otokar, ülke genelinde 124, dünyada ise 300'e yakın noktada ürünlerini müşterileriyle buluşturmaktadır. Bu noktalarda satış sonrası destek verilmekte, tüketici sorunlarının çözümü sağlanmaktadır.

Bayi ve servis ağına yaygınlığının yanı sıra çalışma normları ve hizmet kalitesi de sürdürülebilir bir değer zincirinin oluşturulması bakımından önemlidir. Otokar, bayi ve servislerinden özdeş çalışma normlarını benimsemelerini beklemekte, onlara iş süreçlerini ve hizmet kalitelerini iyileştirilmelerine yönelik gelişim planları sunmaktadır.

MÜŞTERİ MEMNUNİYETİNİN GELİŞTİRİLMESİ

Müşteri memnuniyetinin geliştirilmesi, Otokar'ın sürekli iyileştirme alanlarından biridir. Müşteri talep ve beklentileri, tüm iş süreçlerinde sürekli iyileştirme fırsatı olarak değerlendirilmektedir. Otobüste pazar lideri konumunu 6 yıldır koruyor olması, Otokar'ın müşteri memnuniyeti konusundaki hassasiyetini ortaya koymaktadır. Otokar Müşteri Memnuniyeti Politikasının temel hedefi koşulsuz müşteri memnuniyeti sağlayarak müşterileri ile güvene dayalı uzun süreli ilişkiler kurmaktır.

Otokar, müşterilerinin memnuniyet düzeyini, Otokar'a Hoş Geldiniz Anketi, Müşteri Tatmin Anketi, Bayi, Servis, Ürün Memnuniyeti Anketleri ve gibi bir dizi araştırma vasıtasıyla takip etmektedir. Otokar, hayata geçirdiği proje ve uygulamalarla müşteri memnuniyetini sürekli artırmaktadır. Raporlama döneminde gerçekleştirilen araştırma sonuçlarına göre, midibüs sektörü genelinde memnuniyet ortalaması %73 iken Otokar müşterilerinin memnuniyet oranı %76 olarak belirlenmiştir.

RAPOR HAKKINDA	GENEL MÜDÜR MESAJI	OTOKAR HAKKINDA	SÜRDÜRÜLEBİLİR GELİŞİM ODAKLI, SORUMLU YÖNETİM	İSTİKRARLI BÜYÜME, SÜREKLİ GELİŞİM	KATMA DEĞER ODAKLI İNOVASYON	DEĞER ZİNCİRİYLE BİRLİKTE GELİŞMEK	İNSAN ODAKLI İŞYERİ	ÇEVRE DOSTU ÜRETİM	İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ, ENERJİ VE EMİSYONLAR	TOPLUMA DEĞER VERMEK
----------------	--------------------	-----------------	--	------------------------------------	------------------------------	---	---------------------	--------------------	---	----------------------

TEDARİK ZİNCİRİNİN GELİŞTİRİLMESİ

Otokar Tedarikçi Politikası

Tedarikçilerle Etkin İletişim ve İşbirliği

Tedarikçi Performansı Değerlendirme Çalışmaları

YAYGIN BAYİ VE SERVİS AĞI

MÜŞTERİ MEMNUNİYETİNİN GELİŞTİRİLMESİ

ÜRÜN VE HİZMET SORUMLULUĞU

Satış Sonrası Hizmetler Müdürlüğü bünyesinde organize edilen Müşteri Hizmetleri Birimi (CRM), Otokar müşterilerine 7 gün 24 saat hizmet sağlamaktadır. Birimin amacı, konusunda uzman çalışanlar ile müşteri bildirim, istek, talep ve beklentilerine en kısa sürede yapıcı çözümler üretmek ve sürdürülebilir müşteri memnuniyeti tesis etmektir. Bu amaç doğrultusunda, Otokar ISO 10002 Müşteri Memnuniyeti Yönetim Sistemi çalışmalarını tamamlamış ve ISO 10002 Müşteri Memnuniyeti Yönetim belgesini almıştır. 2015 yılında yapılan iyileştirmeler sonucunda, CRM Müşteri Memnuniyet oranı 91 puan seviyesine yükseltilmiştir.

Otokar, satış sonrası hizmet etkinliğinin artırılması, bayi ve servis hizmetlerinde standardizasyonun oluşturulması amacıyla müşteri ile temas eden tüm birimleri eğitimden geçirerek ISO 10002 Standardı doğrultusunda yapılandırılmaktadır. Bu çalışma ile sürdürülebilir müşteri memnuniyetinin yaratılması hedeflenmektedir.

ÜRÜN VE HİZMET SORUMLULUĞU

Otokar, benimsediği ürün sorumluluğu anlayışı gereği ürün ve hizmetlerini üstün kalite normlarıyla, müşteri odaklı yaklaşımlar takip ederek sunmaktadır. Bunun yanında, ürünlerin emniyet koşullarını sürekli geliştirmeyi, müşterilerin ürünler hakkında şeffaf bilgilendirilmesini sağlamayı, ürün ve hizmetlerden doğan sosyal, ekonomik ve çevresel etkilerin yönetimini ürün sorumluluğu anlayışı çerçevesinde yönetmektedir.

Otokar, ürün ve hizmet sorumluluğu konusunun önemli bir unsuru olan ürün ve hizmetlerin satış sonrası süreçlerde aktif takibini CRM Birimi vasıtasıyla gerçekleştirmektedir. Müşterilerin beklenti ve şikayetleri öğrenilerek müşteri memnuniyetinin korunması amaçlanmaktadır.

Ürettiği katma değerli ürün ve hizmetlerle toplumun ihtiyaçlarını ve beklentilerini karşılamayı hedefleyen Otokar, yeni teknolojileri ve ürünleri toplumla buluştururken üstün kalite normlarını benimsemektedir. Kalite, standart ve normları QDMS sistemi çerçevesinde yöneten Otokar'ın kalite politikası beş temel ilke etrafında şekillenmektedir:

- Müşteri işbirliği ile müşterinin ihtiyaç ve beklentilerini tanımlamak, çözüm önermek, yerine getirmek
- Müşteri memnuniyetinin sürekliliğini satış sonrası faaliyetlerle desteklemek
- Ürün kalitesini sürekli iyileştirmeye yönelik yeni teknolojileri ve kalite tekniklerini izlemek, uygulamak
- Toplam kalite felsefesini firma geneline yaymak ve alt yapısını oluşturmak, eğitim faaliyetlerinde bulunmak
- Hata adedini ve maliyetini en aza indirecek çalışmaları organize etmek, sürekliliğini sağlamak

Otokar, üretim süreçlerinde kaliteyi daha yükseğe taşımak amacıyla ISO 9001 Kalite Yönetim Standardı, AQAP Endüstriyel Kalite Güvence Sistemi

RAPOR HAKKINDA	GENEL MÜDÜR MESAJ	OTOKAR HAKKINDA	SÜRDÜRÜLEBİLİR GELİŞİM ODAKLI, SORUMLU YÖNETİM	İSTİKRARLI BÜYÜME, SÜREKLİ GELİŞİM	KATMA DEĞER ODAKLI İNOVASYON	DEĞER ZİNCİRİYLE BİRLİKTE GELİŞMEK	İNSAN ODAKLI İŞYERİ	ÇEVRE DOSTU ÜRETİM	İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ, ENERJİ VE EMİSYONLAR	TOPLUMA DEĞER VERMEK
----------------	-------------------	-----------------	--	------------------------------------	------------------------------	------------------------------------	---------------------	--------------------	---	----------------------

TEDARİK ZİNCİRİNİN GELİŞTİRİLMESİ

Otokar Tedarikçi Politikası

Tedarikçilerle Etkin İletişim ve İşbirliği

Tedarikçi Performansı Değerlendirme Çalışmaları

YAYGIN BAYİ VE SERVİS AĞI

MÜŞTERİ MEMNUNİYETİNİN GELİŞTİRİLMESİ

ÜRÜN VE HİZMET SORUMLULUĞU

gibi uluslararası kabul gören yöntemler kullanmakta, problemler en etkin şekilde çözmek adına Problem Takip ve Önceliklendirme Sistemi, 6 Sigma, A3 ile Problem Çözme tekniklerini kullanmaktadır.

Otokar, üretim süreçlerinde kalitenin sağlanmasının yanında ürün ve hizmet sorumluluğu kapsamında ürün kalitesinin geliştirilmesine yönelik çalışmalar da yürütmektedir. Tüm Otokar ürünleri faaliyet gösterilen pazarlardaki tüm yasal düzenlemelere uygun kalite standartlarında üretilmekte, ürünlerin kalite normlarını düzenleyen mevzuat sürekli takip edilerek uyumluluk halinin devamı sağlanmaktadır. Raporlama döneminde, bu alanda tespit edilen bir uyumsuzluk vakası bulunmamaktadır.

Müşterilerin, ürünlerin içerikleri ve kullanımı özellikleri, çevresel etki nitelikleri, emniyetli kullanım biçimleri hakkında bilgilendirilmesi internet sitesi, ürün bilgilendirme formları, kullanıcı el kitapları, araç modifikasyon rehberleri vasıtasıyla yapılmaktadır. Otokar Müşteri Hizmetleri Hattı da müşterilerin bu bilgilere erişebileceği, şikayet ve taleplerini iletebilecekleri diğer bir kanaldır.

Müşteri memnuniyeti çalışmalarının bir parçası olarak müşteri beklenti ve ihtiyaçlarının doğru karşılanması, müşterilerle etkin iletişim kurulması amacıyla Otokar, müşterileri hakkında pek çok bilgi edinme çalışması gerçekleştirmektedir. Otokar için bu bilgilerin korunması, bilgi güvenliğinin sağlanması kritik öneme sahiptir. Bu nedenle, tüm süreçler ISO 27001 Bilgi Güvenliği Yönetimi Standardına ve

AQAP 2110 Tasarım, Geliştirme ve Üretim İçin NATO Kalite Güvence Gereklilikleri Standardına uygun olarak yürütülmektedir.

Savunma sanayi ürünleri söz konusu olduğunda, ürün sorumluluğu konusu da kritik öneme sahip bir konu haline gelmektedir. Nitelikleri gereği savunma sanayi ürünlerinin satışları yasalarla belirlenen koşullara uygun olarak yalnızca Türk Silahlı Kuvvetleri ve Emniyet Güçlerine yapılmaktadır. Savunma sanayi ürünlerinin ihracatı Türkiye Cumhuriyeti Milli Savunma Bakanlığının bilgi ve izni dahilinde gerçekleştirilmektedir. Otokar, ihracat izinlerini düzenleyen ilgili kanuna uyumlu biçimde hareket etmekte ve satışlarını sadece hükümetlere ve resmi kurumlara yapmaktadır.

İNSAN ODAKLI İŞYERİ

RAPOR HAKKINDA	GENEL MÜDÜR MESAJI	OTOKAR HAKKINDA	SÜRDÜRÜLEBİLİR GELİŞİM ODAKLI, SORUMLU YÖNETİM	İSTİKRARLI BÜYÜME, SÜREKLİ GELİŞİM	KATMA DEĞER ODAKLI İNOVASYON	DEĞER ZİNCİRİYLE BİRLİKTE GELİŞMEK	İNSAN ODAKLI İŞYERİ	ÇEVRE DOSTU ÜRETİM	İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ, ENERJİ VE EMİSYONLAR	TOPLUMA DEĞER VERMEK
----------------	--------------------	-----------------	--	------------------------------------	------------------------------	------------------------------------	----------------------------	--------------------	---	----------------------

PERFORMANS VE YETENEK YÖNETİMİ

İŞ SAĞLIĞI VE GÜVENLİĞİ

Türkiye'nin ve Avrupa'nın saygın üreticileri arasında yer alan Otokar, sürdürülebilir büyüme gelişmesinde önemli rol oynayan çalışanlarını en kıymetli sermayesi olarak görmektedir. Otokar, özverili çalışmalarıyla şirketi başarıya taşıyan çalışanlarına insanı merkeze alan, insan haklarının yüceltildiği, eşitlikçi ve gelişim odaklı bir iş ortamı sunmaktadır.

Otokar İnsan Kaynakları Politikası çerçevesine belirlenen işe alım politikaları, kariyer planlaması, performans ve ücret yönetimi ile çalışanlara yönelik gelişim ve eğitim programları gibi konular Personel Yönetmeliği kapsamında yürütülmektedir. Otokar'da insan kaynakları süreçleri dahilinde alınan kararlardan ve yürütülen çalışmalardan Genel Müdür sorumludur.

Otokar, üyesi olduğu Koç Topluluğu'nun imzacıları arasında bulunduğu BM Küresel İlkeler Sözleşmesi'ni benimsemekte, şirket operasyonlarında ve değer zincirinde takibini yapmaktadır. İnsan haklarının korunmasına özel önem veren Otokar, bu doğrultuda insan kaynakları süreçlerinde ırk, cinsiyet, siyasal eğilim, felsefi görüş, din ve mezhep ayrımı yapmaz, ayrımcılık olarak nitelendirilebilecek davranışlarda bulunmaz.

Cinsiyet ayrımcılığına karşı duruşunu pekiştirmek amacıyla Otokar kadınların çalışma yaşamını iyileştirici faaliyetler gerçekleştirirken Koç Topluluğu önderliğinde yürütülen kadına yönelik hayata geçirilen taahhüt ve projelere şirket içi faaliyetlerle destek vermektedir. Otokar, toplumsal cinsiyet eşitsizliğini ortadan kaldırmak amacıyla hayata geçirilen en kapsamlı inisiyatif olan İş'te Eşitlik Platformunun yayınladığı İş'te Eşitlik Bildirgesi'ni kabul etmektedir. İş'te Eşitlik Bildirgesi kapsamında, 2014 yılında başlatılan Otokar Kadınlar Kulübü, çalışmalarına raporlama döneminde de devam etmiştir. Gönüllü Otokar çalışanları, kulüp vasıtasıyla dezavantajlı kadın ve çocukların yaşam kalitelerinin iyileştirilmesine katkıda bulunmaktadır.

Otokar, eşit işe eşit ücret ilkesini benimsemektedir. Bu doğrultuda, kadın ve erkek çalışan ücretleri arasında ayrım yapılmamakta, aynı görevi yerine getiren çalışanlar arası ücret farklılıkları kıdem ve performansa dayalı ücretlendirme gibi objektif unsurlarla belirlenmektedir.

Otokar, cinsiyet ayrımcılığının ortadan kaldırılmasına yönelik aşağıdaki ilkelere gönüllü olarak uyacağını ve ülke genelinde bu ilkelerin yaygınlaştırılmasına öncülük edeceğini taahhüt etmektedir.

RAPOR HAKKINDA	GENEL MÜDÜR MESAJI	OTOKAR HAKKINDA	SÜRDÜRÜLEBİLİR GELİŞİM ODAKLI, SORUMLU YÖNETİM	İSTİKRARLI BÜYÜME, SÜREKLİ GELİŞİM	KATMA DEĞER ODAKLI İNOVASYON	DEĞER ZİNCİRİYLE BİRLİKTE GELİŞMEK	İNSAN ODAKLI İŞYERİ	ÇEVRE DOSTU ÜRETİM	İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ, ENERJİ VE EMİSYONLAR	TOPLUMA DEĞER VERMEK
-------------------	-----------------------	--------------------	---	---------------------------------------	------------------------------------	---------------------------------------	--------------------------------	-----------------------	--	-------------------------

PERFORMANS VE YETENEK
YÖNETİMİ

İŞ SAĞLIĞI VE GÜVENLİĞİ

- 1- İnsan haklarına saygılıyız. Tüm çalışanlarımıza eşitlik temel ilkesi ile davranırız.
- 2- Kadın, erkek çalışanımızın cinsiyet farkı gözetmeksizin sağlık, güvenlik ve refahlarını sağlarız.
- 3- Kadınların iş gücüne katılımını özel olarak destekleriz.
- 4- Kadın-erkek fırsat eşitliği kriterlerini tüm İnsan Kaynakları politikalarımızda tanımlarız.
- 5- Eşit işe eşit ücret politikası ile hareket eder, takipçisi oluruz.
- 6- Kariyer fırsatlarından eşit düzeyde faydalanılması için gerekli mekanizmaları kurarız.
- 7- Eğitim politikaları oluşturur, izler, kadınların katılımına özel olarak dikkat ederiz.

- 8- İş-aile yaşam dengesini koruyan çalışma ortam ve uygulamalarını oluştururuz.
 - 9- Fırsat eşitliği plan ve kazanımlarımızla ilgili gelişmeleri iç ve dış iletişimle duyururuz.
 - 10- Bildirgenin tüm etki alanımıza (iş ortaklarımız, tedarikçilerimiz) yayılmasını sağlarız.
 - 11- Bildirgede yer alan hususların takibi için kurumumuzda bir liderlik ekibi oluştururuz.
- Kadın çalışanların yanında, engelli çalışan sayısının şirket içi, bayi ve servislerde artırılması hedeflenmektedir. Bu doğrultuda, engelli çalışan sayısı kanuni limitlerin mümkün olduğunca üstünde tutulmaktadır. Otokar, Koç Topluluğu önderliğinde engellilere yönelik

olarak hayata geçirilen taahhüt ve projelere destek vermektedir.

Otokar, çalışanlarının örgütlenme haklarına saygı duyar ve sendikal faaliyetlerin şirket genelinde yürütülmesi için gerekli ortamı oluşturur. Otokar'da çalışan 1.484 mavi yakalının tamamı toplu iş sözleşmesi kapsamındadır.

Otokar, iş yerinde çocuk istihdam etmemekte, zorla ve zorunlu çalıştırma uygulamalarında bulunmamaktadır. Değer zincirinde yer alan başta tedarikçi ve müteahhitler olmak üzere tüm iş ortaklarından aynı yaklaşımı benimsemelerini beklemektedir.

RAPOR
HAKKINDAGENEL MÜDÜR
MESAJIOTOKAR
HAKKINDASÜRDÜRÜLEBİLİR
GELİŞİM
ODAKLI, SORUMLU
YÖNETİMİSTİKRARLI BÜYÜME,
SÜREKLİ GELİŞİMKATMA DEĞER
ODAKLI
İNNOVASYONDEĞER ZİNCİRİYLE
BİRLİKTE GELİŞMEKİNSAN ODAKLI
İŞYERİÇEVRE DOSTU
ÜRETİMİKLİM DEĞİŞİKLİĞİ,
ENERJİ VE EMİSYONLARTOPLUMA
DEĞER VERMEKPERFORMANS VE YETENEK
YÖNETİMİ

İŞ SAĞLIĞI VE GÜVENLİĞİ

Mesleki Eğitime Katkı

Otokar, daha çok genci istihdam edebilmek ve aynı iş kolunda bulunan diğer sanayi kuruluşlarına da bu anlamda kaynak sağlamak amacıyla geliştirdiği sosyal sorumluluk yaklaşımı ile farklı mesleki eğitim süreçleri yürütmektedir. Süregelen projeler dahilinde, Otokar; başta İş-kur, Çalışma Bakanlığı ve Milli Eğitim Bakanlığı olmak üzere çeşitli ulusal kurum ve bakanlıklarla işbirlikleri geliştirerek, insan kaynağının yetersiz olduğu uzmanlık alanlarında nitelikli mavi yaka yetiştirilmesine katkıda bulunmaya devam etmektedir. Ayrıca engelli kişilerin de bu özelleşmiş iş kollarında istihdamını artırmak amacıyla engellilere yönelik mesleki eğitim imkanları da sunmaktadır.

PERFORMANS VE YETENEK YÖNETİMİ

Otokar, çalışanlarının mesleki ve bireysel yetkinliklerinin geliştirilmesine destek olacak uygulamalar hayata geçirmektedir. Etkin performans değerlendirme uygulamalarıyla da çalışanlara geri bildirimde bulunmaktadır.

Otokar'da beyaz yakalı çalışanların performans ölçme ve değerlendirme süreçleri sistematik bir biçimde ve çalışanların katılımıyla gerçekleştirilmektedir. Yöneticilerin çalışanlarla yılda bir kez olmak üzere düzenli olarak geldiği performans değerlendirme toplantısı sonucunda, performansı beklentinin altında kalan çalışanlar ile yarıyıl da tekrar bir araya gelinmektedir. Bu toplantılarda çalışanın ilerleme sağlamasına yönelik gelecek planları oluşturulmaktadır.

Mavi yakalı çalışanların performans değerlendirme süreçleri ise çalışanların teknik ve davranışsal becerilerinin değerlendirildiği skor kartlar üzerinden gerçekleştirilmektedir. Mavi yaka takım liderlerinin performans değerlendirmesinde ise hedef-skor uygulaması kullanılmaktadır. Performans değerlendirme sürecinde, çalışanların gelişim alanlarının belirlenmesinin ardından, uygun görülen eğitim programlarına katılımları teşvik edilmektedir. Yılsonunda çalışanların ilerlemesi ölçülerek geri bildirimde bulunmaktadır. 2015 yılında Otokar çalışanlarının tamamına geri bildirimde bulunulmuştur.

Çalışanların ücretlendirilmesinde, sistematik ve objektif yaklaşımlar takip edilmektedir. Ücret seviyesinin belirlenmesinde yapılan iş ve üstlenilen sorumluluk temel kriterler olup, cinsiyet farklılıkları ücretlendirmeyi etkilememektedir. Otokar'ın ücretlendirme politikasında, SPK düzenlemeleri kapsamında idari sorumluluğu bulunan Yönetim Kurulu üyeleri ve üst düzey yöneticilerin ücretlendirme sistem ve uygulamalarına yer verilmektedir. Bu konuya yönelik detaylı bilgiye www.otokar.com.tr adresinden erişilebilir.

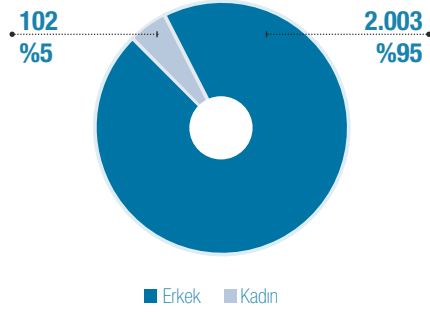
Operasyonların verimli ve kaliteli biçimde yürütülebilmesi için çalışanlarının ihtiyaç duydukları eğitim ve gelişim faaliyetlerine ulaşımını sağlamak Otokar'ın temel hedeflerindendir. Otokar, eğitim ve gelişim faaliyetlerini gerçekleştirirken çalışanların motivasyonunu ve memnuniyetini sağlamayı taahhüt etmektedir. Raporlama döneminde, 2.498 çalışanın katılımıyla 63.088 kişi x saatlik eğitim faaliyeti gerçekleştirilmiştir.

Otokar çalışanları aynı zamanda Koç Topluluğunun sunduğu gelişim fırsatlarından da yararlanabilmektedir. Koç Holding Lider Sensin Programı, Koç Üniversitesi Yüksek Lisans Programı (e-MBA), Koç Topluluğu İç Koçluk Sistemi Otokar çalışanlarının dahil olduğu gelişim programlarıdır.

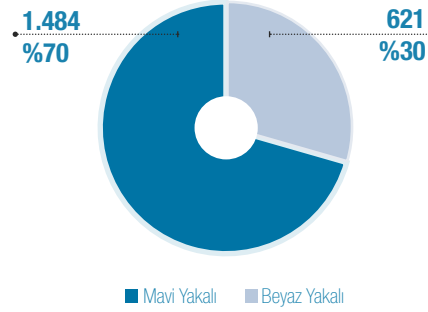
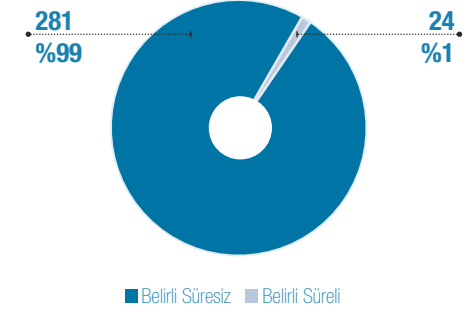
Otokar çalışanları şirket prosedürlerinin geliştirilmesine yönelik önerilerde bulunabilmekte, projeler üretmektedir. 2015 yılında Otokar çalışanları toplam 2.517 öneride bulunmuş, bunlardan 1.308 tanesi hayata geçirilmiştir.

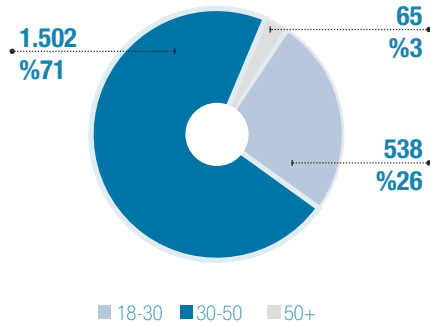
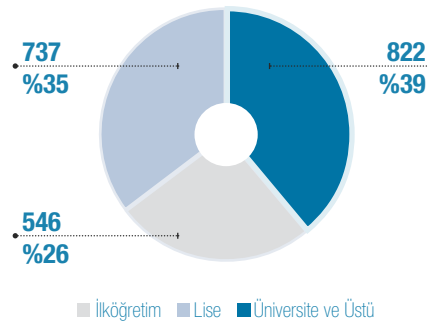
TOPLAM ÇALIŞAN SAYISI

KATEGORİ BAZINDA ÇALIŞAN SAYISI

SÖZLEŞME TÜRÜ
BAZINDA ÇALIŞAN SAYISI

YAŞ GRUBUNA GÖRE ÇALIŞAN SAYISI

EĞİTİM DÜZEYİNE
GÖRE ÇALIŞAN SAYISI

RAPOR
HAKKINDAGENEL MÜDÜR
MESAJIOTOKAR
HAKKINDASÜRDÜRÜLEBİLİR
GELİŞİM
ODAKLI, SORUMLU
YÖNETİMİSTİKRARLI BÜYÜME,
SÜREKLİ GELİŞİMKATMA DEĞER
ODAKLI
İNOVASYONDEĞER ZİNCİRİYLE
BİRLİKTE GELİŞMEKİNSAN ODAKLI
İŞYERİÇEVRE DOSTU
ÜRETİMİKLİM DEĞİŞİKLİĞİ,
ENERJİ VE EMİSYONLARTOPLUMA
DEĞER VERMEKPERFORMANS VE YETENEK
YÖNETİMİ

İŞ SAĞLIĞI VE GÜVENLİĞİ

Otokar İSG Politikası

Otokar; ana görevi doğrultusundaki rekabet üstünlüğünü sağlamak ve stratejik hedeflerine ulaşmak için yaptığı çalışmalarda, çalışanlarını en önemli değeri olarak görür.

Otokar, çalışanlarının ve fabrika sahasında iş, staj veya ziyaret amaçlı bulunan herkes için sağlıklı ve güvenli bir iş ortamı oluşturmak için gerekli tedbirleri almayı prensip edinmiştir. Sağlıklı ve güvenli bir iş ortamı oluşturmak için;

- İş Sağlığı ve Güvenliği ile ilgili gelişmeleri izler, mevcut yasal mevzuat hükümlerine uyar ve sözleşmelerden doğan yükümlülükleri yerine getirir.
- Faaliyetleriyle bağlantılı yaralanmaların ve sağlık bozulmalarının önlenmesi için, faaliyetlerinin iş sağlığı ve güvenliği risklerini belirler, analiz eder ve riskleri azaltacak tedbirleri alır.
- Çalışanların ve fabrika sahasında iş, staj ve ziyaret amaçlı bulunan herkesin bireysel ya da kurumsal sorumlulukların farkında olması için gerekli eğitim ve bilgilendirme faaliyetlerini yapar.
- Faaliyetlerini, İş Sağlığı ve Güvenliği Yönetim Sistem gereklerine uygun olarak sürdürür. İş Sağlığı ve Güvenliği Sistemini ve İş Sağlığı ve Güvenliği performansını sürekli iyileştirmek için hedefler ve yönetim programları oluşturur, sonuçları izler, hedeflerden sapma durumunda gerekli önleyici faaliyetleri devreye sokar.

İŞ SAĞLIĞI VE GÜVENLİĞİ

Çalışanları ve üretim sahalarında bulunan diğer paydaşları için güvenli çalışma sahaları oluşturmak Otokar'ın temel öncelikleri arasında yer almaktadır. İSG konularının yönetiminden iş güvenliği uzmanları, işyeri hekimleri ve yardımcı sağlık personelinin oluşan İş Sağlığı ve Güvenliği Birimi sorumludur. İş Sağlığı ve Güvenliği Birimi, Genel Müdür'e doğrudan raporlama yapan İnsan Kaynakları Müdürlüğü'ne bağlıdır.

Otokar, faaliyetlerini İSG Politikası çerçevesinde yürütmektedir. İSG Politikası, Genel Müdür tarafından imzalanmış olup, şirket içerisinde duyuru panoları, intranet sistemi ve eğitimler gibi iç

iletişim araçları vasıtasıyla çalışanlarla, internet sitesi üzerinden tüm paydaşlarla paylaşılmaktadır.

İş Sağlığı ve Güvenliği faaliyetleri OHSAS 18001 standardı normlarına uygun olarak yürütülmektedir. 2016 yılında, OHSAS belgesinin ara denetiminin tamamlanması hedeflenmektedir. OHSAS belgelendirme sürecine sahip olunması ve ara belgelendirme denetimi gerçekleştirilecek olması nedeniyle iş güvenliği çalışmalarının tüm birimlere yayılması ve iş güvenliği kültürünün gelişimi açısından önemli bir rol oynamaktadır.

İş Sağlığı ve Güvenliği konularında, birimlere ve kişilere hedefler verilmekte, yıllık çalışma programları hazırlanmaktadır. Hedeflere ve çalışma programına uyum performans değerlendirmelere

Otokar'a Altın Eldiven Ödülü

Otokar, Türkiye Metal Sanayicileri Sendikası (MESS) tarafından düzenlenen "MESS Altın Eldiven İSG Uygulama Ödülleri" yarışmasında, treyler üretiminde hayata geçirdiği otomatik kum toplama sistemi ile "Altın Eldiven" in sahibi olmuştur

girdi oluşturmaktadır. İş Sağlığı ve Güvenliği performansı yılda bir kez gerçekleştirilen Yönetim Gözden Geçirme toplantılarıyla değerlendirilmekte ve aylık olarak ilgili birimlere raporlanmaktadır.

Otokar faaliyet sahalarında iş sağlığı ve güvenliği risklerinin azaltılması ve bu alandaki performansın iyileştirmesi amacıyla kurulan İş Sağlığı ve Güvenliği Komitesi bulunmaktadır. 14 üyesinin 6 tanesi çalışan temsilcilerinden oluşan Komite faaliyetlerini ilgili yasaların belirlediği gerekliliklere uyumlu olarak yürütmektedir.

Otokar, çalışanlarının İş Sağlığı ve Güvenliği konusundaki farkındalığını artırmak amacıyla İSG eğitimleri gerçekleştirmektedir. Raporlama döneminde, 1.647 kişinin katılımıyla 19.764 kişi x saat İSG eğitimi verilmiştir.

Güvenli Çalışma Ortamı Oluşturma

İş sağlığı ve güvenliği, üretim, bakım, imalat sistemleri ve metot birimlerinden oluşturulan ortak bir ekip oluşturularak tanker hattında süreç iyileştirme çalışması yürütülmüştür. Hatta kullanılan ağır vinçlerin çalışanlar ve çalışma ortamı için risk oluşturmaları nedeniyle başlatılan uygulamayla tanker çevirme sistemi otomatik hale getirilerek güvenlik açısından olumsuzluk yaratabilecek durumların önüne geçilmiştir. 2015 yılında tamamlanan projeyi takip eden 6 aylık süre içerisinde iş ile ilgili kaza ve ramak kala olay yaşanmamıştır. Bu örnek çalışma, diğer alanlarda da sistematik süreç yaklaşımına geçiş için temel oluşturmuştur.

ÇEVRE DOSTU ÜRETİM

OTOKAR ÇEVRE POLİTİKASI

Otokar, ürün oluşturma ve sunma sürecinde doğrudan ve dolaylı olarak etkileşim içinde olduğu kişi, kurum ve kuruluşların çevre bilincini artırmayı, yerel ve bölgesel komşularına karşı çevresel sorumluluklarını yerine getirmeyi görev kabul eder.

- Çevrenin ve doğal kaynakların etkin kullanımını esas alan sistemler oluşturur ve sürekliliğini sağlar.

Bu politika doğrultusunda;

- Çevre ile ilgili yayınları izleyerek, mevcut kanun ve yönetmeliklere uyar.
- Çevre kirliliğini, Çevre Yönetim Sistemi ile en aza indirerek kontrol altında tutar.
- Tüm çalışanlarına ve tedarikçilerine çevreye karşı duyarlı olmaları konusunda destek olur.
- Çevre amaç ve hedeflerini tüm kamuoyuna, tedarikçilerine ve ilgili kuruluşlara açık tutar.
- Çevre etkinliklerini, diğer politika unsurlarına destek olacak şekilde yönlendirir.
- Çevre performansını sürekli geliştirmeyi taahhüt eder.

Otokar, tüm faaliyetlerini benimsediği çevre dostu üretim ilkesi doğrultusunda gerçekleştirmektedir. Otokar'da çevre yönetimi, Otokar Çevre Politikasına ve ISO 14001 Çevre Yönetim Sistem Standardına uyumlu şekilde yürütülmektedir. Çevre sistem ve prosedürleri yasal gerekliliklerin ötesinde uluslararası ölçekte emsal teşkil edecek şekilde geliştirilmiştir. Otokar, çevre konusundaki faaliyetlerini diğer şirketlere örnek olacak bir yaklaşımla sürdürmekte, faaliyetlerinin çevresel etkilerine yönelik paydaşların geri bildirimi dikkate almaktadır.

Otokar Çevre Politikası, kurumsal internet sitesi üzerinden tüm paydaşların erişebileceği şekilde paylaşılmaktadır. Çevrenin ve doğal kaynakların etkin kullanımını sağlayacak sistemler oluşturulmasını ve sistem sürekliliğinin sağlanmasını öngören politika yasal ve diğer

yükümlülüklerle uyumu esas almaktadır. Otokar Çevre Politikası, çevre üzerindeki olumsuz etkileri sürekli azaltmayı taahhüt etmekte ve sürekli olarak gözden geçirilmektedir.

Başta su ve enerji olmak üzere doğal kaynakların ve diğer malzemelerin verimli kullanımı, iklim değişikliği, atık su ve katı atıkların yönetimi, sera gazı emisyonlarının yönetimi, operasyonların çevreye ve biyoçeşitliliğe etkilerinin asgari düzeye indirilmesi, çevre yasa ve düzenlemelerine uyum, çevre eğitim ve bilinçlendirme çalışmaları, sivil toplum kuruluşları ve diğer paydaşlarla iletişim ve işbirliklerinin gerçekleştirilmesi konuları Otokar Çevre Yönetimi kapsamında yönetilmektedir. Çevre kirliliğinin önlenmesi, etkilerin en aza indirilmesi, periyodik kontroller yapılması ve tehlikeli atıkların bertaraf süreçleri tanımlı prosedürlere bağlı olarak yürütülmektedir.

RAPOR HAKKINDA	GENEL MÜDÜR MESAJI	OTOKAR HAKKINDA	SÜRDÜRÜLEBİLİR GELİŞİM ODAKLI, SORUMLU YÖNETİM	İSTİKRARLI BÜYÜME, SÜREKLİ GELİŞİM	KATMA DEĞER ODAKLI İNOVASYON	DEĞER ZİNCİRİYLE BİRLİKTE GELİŞMEK	İNSAN ODAKLI İŞYERİ	ÇEVRE DOSTU ÜRETİM	İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ, ENERJİ VE EMİSYONLAR	TOPLUMA DEĞER VERMEK
----------------	--------------------	-----------------	--	------------------------------------	------------------------------	------------------------------------	---------------------	---------------------------	---	----------------------

SU YÖNETİMİ

MALZEME VE ATIK YÖNETİMİ

Otokar, çevresel etkilerin değerlendirilmesini kurumsal risk yönetim sisteminin bir parçası olarak görmektedir, çevresel etkilerin belirginlik analizi Çevresel Etkiler Kütüğünde gerçekleştirilmektedir. Burada tespit edilen etkiler dışında Yönetim Sistemleri İç Tetkikleri, yeni malzeme siparişi, yeni yatırımlar gerçekleşmesi halinde yeni çevresel etkiler belirlendiği takdirde Çevresel Etkiler Kütüğü revize edilmektedir.

Çevre konularında stratejik yönelimlerin belirlenmesinden Otokar Yönetim Kurulu sorumludur. Belirlenen stratejik eğilimler doğrultusunda alınan kararların ve yürütülen çalışmaların tüm diğer kurumsal politika ve kararlarla uyumlu olması, hayata geçirilmesi, çevre yasa ve düzenlemelerine uyumu aynı zamanda Yönetim Kurulu üyesi olan Otokar Genel Müdürü'nün sorumluluğundadır. Otokar üst yönetimi, periyodik toplantılar ile çevre yönetim sistemlerini ve bu sistemlerin uygunluğunu, yeterliliğini ve etkinliğini gözden geçirmektedir. Çevresel konulardaki faaliyetler, Üretim ve Tesis Mühendislik Müdürünün ve

Yatırım Birim Yöneticisinin liderliğinde örgütlenen Çevre Yönetim Birimi tarafından gerçekleştirilmektedir.

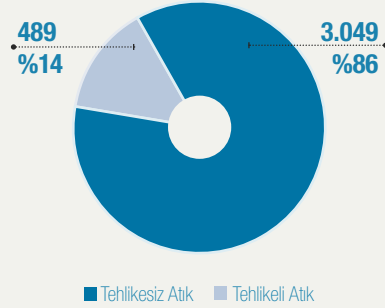
Çevre politikası doğrultusunda Otokar, çevre yönetimi kapsamında gerçekleştirdiği faaliyetlerde performansın sürekli iyileştirilmesini hedeflemektedir. Bu doğrultuda, yürütülen çalışmaların etkinliği periyodik olarak gerçekleştirilen iç denetimlerin yanı sıra Koç Holding Denetim Grubu tarafından gerçekleştirilen denetimlerle takip edilmektedir. Otokar operasyonlarının tamamı ISO 14001 Çevre Yönetim Sistem Standardı sertifikasyonu kapsamında olup, standarda uygunluk periyodik aralıklarla gerçekleştirilen bağımsız dış denetim çalışmalarıyla kontrol edilmektedir. Bağımsız dış denetim çalışmalarının yanı sıra faaliyet sahaları bu sahalarda yürütülen çevre faaliyetleri T.C. Çevre ve Şehircilik Bakanlığı'nın denetimlerine tabidir. Raporlama döneminde Otokar'ın faaliyetlerinin çevresel boyutuyla ilgili olarak paydaşlardan alınan bir şikayet ya da talep bulunmamaktadır.

Çevre performansına yönelik yıllık amaç ve hedefleri belirlenmesi, değerlendirilmesi ve yönetilmesi sürecini tanımlamak amacıyla Yönetim Sistemleri Çevresel Amaç, Hedef ve Yönetim Programlarının Belirlenmesi Prosedürü oluşturulmuştur. Prosedür dahilinde, 5 yıllık stratejik planlar hazırlanmakta, bu planlarla uyumlu yıllık hedeflerin belirlendiği iş programları oluşturulmaktadır. İş programları oluşturulurken Koç Holding'in belirlediği vizyon ve stratejik hedefler göz önünde bulundurulmaktadır. Çevre yönetim hedefleri ve bireysel hedefler de yine bu iş programlarına uygun olarak belirlenmektedir.

Çevre konuları ve süreçleri bazında tespit edilen performans göstergeleri sürekli olarak gerçekleştirilen ölçüm ve değerlendirmelerle izlenmektedir. Hedef kartı sistemiyle hedeflerin hayata geçirilme düzeyi takip edilmekte, performans yönetiminin bir parçası olarak ücretlendirme sisteminde yer almaktadır. Elde edilen performans sonuçları düzenli

TÜRLERİNE GÖRE ATIK MİKTARI (TON - %)

olarak Genel Müdür'e sunulmakta ve stratejik planın gerçekleşme düzeyi ile kazanımlar hakkında Yönetim Kurulu'na bilgilendirme yapılmaktadır. Çevre yönetimi kapsamında gerçekleştirilen çalışmalar ve performans sonuçları sürdürülebilirlik raporları, Koç Holding raporlama çalışmaları, Otokar Hattı Bülteni, Otokar Fabrikadan Haberler Bülteni, Otokar İSG Bülteni, yan sanayi eğitimleri ve çevre bilgilendirme notları vasıtasıyla tüm paydaşlarla paylaşılmaktadır.

Otokar, tedarikçi ve iş ortaklarından da özdeş çevre yönetim yaklaşımını benimsemelerini, çevresel etkilerini minimum düzeye düşürmelerini beklemektedir. Bu doğrultuda, tedarikçi seçimini gerçekleştirirken başta ISO 14001 sertifikasyonu olmak üzere çevre yönetim düzeyini önemli bir kriter olarak kabul etmektedir. Bunun yanında, çevre yönetimi konuları tedarikçi denetimleri ya da özdeğerlendirme anket çalışmaları kapsamına dahil edilmekte, elde edilen sonuçlar

doğrultusunda tedarikçilere uygun gelişim planları hazırlanmakta ve bu planların uygulanma süreçleri izlenmektedir.

Otokar, çalışanlarının ve müteahhit firma çalışanlarının çevresel farkındalık düzeyinin artırılması, böylelikle çevresel etkilerin azaltılmasının hedefinin günlük faaliyetlere yansımaları amacıyla çevre eğitim faaliyetleri gerçekleştirmektedir. Bu kapsamda raporlama döneminde, Otokar çalışanlarına 229 kişi x saat, müteahhit firma çalışanlarına 104 kişi x saat çevre eğitimi verilmiştir. Otokar, çalışanların yanı sıra sosyal sorumluluk anlayışının bir parçası olarak yerel toplum başta olmak üzere dış paydaşlarının da çevre bilincinin artırılmasına yönelik eğitim faaliyetleri de yürütmektedir. 2015 yılında 145 kişi x saat sosyal sorumluluk amaçlı çevre eğitimi verilmiştir. Otokar 2015 yılında, çevre yönetiminin verimliliğinin artırılması, yasal uyumun korunması, çevre performansının iyileştirilmesine yönelik yürüttüğü çalışmalara 700.000 TL üzerinde kaynak aktarmıştır.

RAPOR
HAKKINDAGENEL MÜDÜR
MESAJIOTOKAR
HAKKINDASÜRDÜRÜLEBİLİR
GELİŞİM
ODAKLI, SORUMLU
YÖNETİMİSTİKRARLI BÜYÜME,
SÜREKLİ GELİŞİMKATMA DEĞER
ODAKLI
İNOVASYONDEĞER ZİNCİRİYLE
BİRLİKTE GELİŞMEKİNSAN ODAKLI
İŞYERİÇEVRE DOSTU
ÜRETİMİKLİM DEĞİŞİKLİĞİ,
ENERJİ VE EMİSYONLARTOPLUMA
DEĞER VERMEK

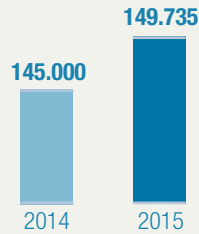
SU YÖNETİMİ

MALZEME VE ATIK
YÖNETİMİ

Tanker Test Suları Geri Kazanım Projesi

Raporlama döneminde hayata geçirilen proje ile tanker kalibrasyon ve hidrostatik test sularının geri kazanımı sayesinde tasarruf edilen yıllık su miktarı yaklaşık %3 artırmıştır. Su tüketiminin azaltılmasını hedefleyen projenin tamamlanmasıyla yıllık yaklaşık 9.000 m³ su tasarrufu sağlanması öngörülmektedir.

TEKRAR KULLANILAN YA DA GERİ KAZANILAN SU (M³)

SU YÖNETİMİ

Otokar, bir yandan faaliyetlerinin devamlılığı için ihtiyaç duyduğu su kaynağının güvence altına alınması bir yandan da su kaynaklarının sürdürülebilirliğinin korunması adına su kaynaklarının verimli yönetimini öncelikli bir konu olarak ele almaktadır. Otokar'da su yönetimi faaliyetleri, suyun verimli kullanımı, su geri kazanımı ve atık su yönetimi konularını kapsamakta olup, Otokar Çevre Yönetimi İlkeleri ve ISO 14001 Sistem Standardı gerekliliklerine uygun olarak yürütülmektedir.

Otokar, 2015 yılında 275.123 m³ taze su tüketimi gerçekleştirirken, toplam 149.735 m³ suyun geri dönüştürülerek ya da geri kazanılarak üretime döndürülmesini sağlamıştır. Böylelikle yıl içinde toplam su ihtiyacının %35'i geri kazanılan suyla karşılanmıştır.

Atık su artma tesislerinde, üretim süreçleri sonucunda ortaya çıkan atık su mümkün olduğu ölçüde geri kazanılmaya çalışılmaktadır. Otokar Çevre Politikası, çevre yönetim sistemi ve ilgili yasal düzenlemeler doğrultusunda gerçekleştirilen atık su artma çalışmalarıyla, deşarj edilen atık suyun öncelikle en aza indirilmesi, kirlilik yükünü deşarj izinlerinde belirtilen değerlere indirilmesi ve ardından yine yasal düzenlemelerde belirtilen noktalarda deşarj edilmesi hedeflenmektedir. Otokar Arifiye Fabrikası'nda oluşan atık su niteliğine uygun olarak modern teknoloji ile donatılmış 2 adet evsel atık su artma tesisi ve 2 adet endüstriyel atık su artma tesisi bulunmaktadır. 2015 yılında oluşan toplam 166.200 m³ atık su bu tesislerde artırılarak yasal izinlerde belirtilen normların altına indikten sonra 90.180 m³'ü doğal alıcı ortama, 76.020 m³'ü atık su kanalına olmak üzere deşarj edilmiştir.

Otokar operasyonlarında kullanılan suyun ya da deşarj edilen atık suyun doğal su kaynaklarının biyoçeşitlilik niteliği üzerinde olumsuz bir etkisi bulunmamaktadır. Üretim tesisleri etki alanında doğal sit alanı, koruma altında bulunan havzalar, sulak alanlar ya da RAMSAR alanı

bulunmamaktadır. Ayrıca, raporlama döneminde faaliyetlerin biyoçeşitlilik bakımından özel statüsü bulunan alanlar üzerinde bir etkisine de rastlanmamıştır.

MALZEME VE ATIK YÖNETİMİ

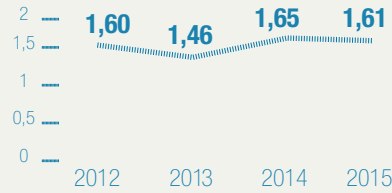
Otokar, üretim faaliyetlerini gerçekleştirirken malzeme ve kaynak kullanımını en verimli şekilde yönetmeyi hedeflemektedir. Bu sayede, üretim verimliliğinin artırılmasının yanı sıra azalan malzeme ve kaynak kullanımı sayesinde çevresel etkiler de düşürülmüş olmaktadır. Otokar, üretimde kullanılan malzemelerin verimli kullanımının yanı sıra üretim süreçlerinin ardından yeniden kullanılmasına yönelik projeler yürütmektedir.

Üretimde kullanılan malzemeler arasında ambalaj malzemeleri önemli bir yer tutmakta olup, plastik, metal, ahşap ve karton malzemelerinden üretilen ambalajların kullanım sonunda atık oluşturması söz konusu olmaktadır. Ambalaj malzemelerinin kullanımından kaynaklanan çevresel etkilerin düşürülmesi amacıyla bu malzemelerin öncelikle optimizasyon çalışmalarıyla azaltılması, daha sonra tekrar kullanımı sağlanmaktadır. Yeniden kullanımın mümkün olmadığı durumlarda ise geri dönüşüm uygulamaları hayata geçirilmektedir. Otokar, tedarik edilen ürün yapısına ve ürün hacmine bağlı olarak çeşitli ambalaj optimizasyon çalışmaları yürütmektedir. 2014 yılında 17,56 Kg/ Ünite olan ambalaj malzemesi kullanım miktarını, raporlama döneminde 15,75 Kg/Ünite seviyesine kadar düşürmüştür.

Otokar Çevre Politikası ve Çevre Yönetim Sistemi, üretim süreçleri sonucunda oluşan atıkların bertaraf edilmeden önce en aza indirgenmesini, kaynağında ayrıştırılarak maksimum düzeyde geri kazanılmasını öngörmektedir. Bu doğrultuda, faaliyetler sonucunda oluşan atıklar yasal izinlere sahip firmalar tarafından geri kazanılmaktadır. 2015 yılında oluşan toplam atığın %99,9'u olan 3.536 ton atık geri kazanılmıştır.

İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ, ENERJİ VE EMİSYONLAR

**ÜRETİLEN ARAÇ BAŞINA
EMİSYON TRENDİ**(TON CO₂E/ÜNİTE)

Koç Topluluğu İklim Değişikliği Yönetimine <https://www.otokar.com.tr/tr-tr/kurumsal/surdurulebilirlik/Sayfalar/koc-toplulugu-iklim-degisikligi-yonetimi.aspx> adresinden erişebilirsiniz.

Günümüzün en önemli küresel sorunlarından biri olan iklim değişikliği sadece fiziki yaşam değil aynı zamanda ekonomik ve sosyal koşullar üzerinde de negatif etki üretmektedir. Sera gazı emisyonlarının yol açtığı küresel ısınma sonucunda ortaya çıkan iklim değişikliğinin etkilerinin azaltılması konusunda otomotiv sektöründe faaliyet gösteren şirketlerine önemli bir sorumluluk düşmektedir. Otokar, üzerine düşen görev ve sorumluluğun bilinciyle iklim değişikliğiyle

mücadele amacı güden projeler üretmektedir. Otokar'ın bu alandaki faaliyetlerinin bir diğer motivasyonu da düşük karbon ekonomisinin doğuracağı yeni iş fırsatlarından yararlanmaktır.

Otokar iklim değişikliğiyle mücadele çalışmalarını çevre politikası gibi iç politika ve stratejilerin yanı sıra Koç Topluluğu İklim Değişikliği Yönetimi çerçevesinde şekillendirmektedir. Otokar'ın benimsediği bu politikalar genel hatlarıyla, üretim süreçlerinde oluşan emisyon miktarının hesaplanması ve takibini, enerji verimliliği projeleriyle emisyon miktarının azaltılmasını, daha verimli ürünler geliştirerek ürün tüketimi kaynaklı emisyonların azaltılmasını, iklim değişikliğiyle mücadeleye yönelik inisiyatiflere destek verilmesini öngörmektedir.

Otokar, Koç Topluluğu ile birlikte iklim değişikliğiyle mücadeleye yönelik sivil toplum platformlarında; uluslararası organizasyonların, resmi kurum ve kuruluşların, iş dünyasının katılımıyla gerçekleştirilen politika geliştirme ve ortak eylem geliştirme çalışmalarına katılım sağlamaktadır. Raporlama döneminde Otokar, Koç Holding şirketleri için İklim Değişikliği ve Sera Gazı Emisyonları-İyi ve Kötü Senaryo Raporu hazırlama ekibinde yer almıştır.

Otokar'ın iklim değişikliğiyle mücadele eylem planları, Otokar Çevre Politikası ve Ar-Ge stratejisi olmak üzere iki temel çerçevede gerçekleştirilmektedir. İklim değişikliği alanında şirketin ana stratejik yönelimleri Otokar Yönetim Kurulu tarafından belirlenmektedir. Aynı zamanda Yönetim Kurulu Üyesi olan Otokar Genel Müdürü, bu stratejik yönelimler doğrultusunda alınan kararların ve yürütülen çalışmaların kurumsal politika ve kararlarla ve yasal düzenlemelerle uyumundan sorumludur. Otokar üst yönetimi, sera gazı hesaplama ve raporlama sistemleri başta olmak üzere ilgili sistemlerin uygunluğunu ve etkinliğini gerçekleştirdiği periyodik toplantılarla takip etmektedir.

RAPOR
HAKKINDAGENEL MÜDÜR
MESAJIOTOKAR
HAKKINDASÜRDÜRÜLEBİLİR
GELİŞİM
ODAKLI, SORUMLU
YÖNETİMİSTİKRARLI BÜYÜME,
SÜREKLİ GELİŞİMKATMA DEĞER
ODAKLI
İNOVASYONDEĞER ZİNCİRİYLE
BİRLİKTE GELİŞMEKİNSAN ODAKLI
İŞYERİÇEVRE DOSTU
ÜRETİMİKLİM DEĞİŞİKLİĞİ,
ENERJİ VE
EMİSYONLARTOPLUMA
DEĞER VERMEK

ENERJİ VE EMİSYONLAR

YEŞİL ULAŞIM ÇÖZÜMLERİ

Verimli Motor Kullanımı

Raporlama döneminde yürütülen enerji verimliliği projeleri kapsamında, fabrika genelinde, düşük verimli motorlar, yeni verimli motorlarla değiştirilmiştir. Bu sayede ünite başına elektrik tüketimi düşürülürken, toplam 425.103 kwh elektrik tasarrufu sağlanmıştır.

Verimli Aydınlatma Projeleri

Enerji tasarrufu çalışmaları kapsamında, raporlama döneminde 403 adet verimsiz armatür ve aydınlatma sökülerek verimli olanlarıyla değiştirilmiştir. Bu değişiklik sayesinde, yıl içerisinde toplam 196.862 kwh elektrik tasarrufu sağlanmıştır. Bir diğer uygulamada ise fabrika genelindeki 81 adet metal projektör aydınlatma 10 adet LED projektör ile değiştirilmiş, 13.664 kwh elektrik tasarrufu elde edilmiştir.

Enerji ve sera gazı emisyonu performansı, diğer çevre konuları gibi kurumsal yönetim sisteminin bir parçası olup ilgili birimlerin ve yöneticilerin bireysel hedefleri arasında yer almaktadır. Böylece ücretlendirme sistemine etki etmektedir.

ENERJİ VE EMİSYONLAR

Üretimin ana girdilerinden biri olması ve iklim değişikliğine yol açan sera gazı emisyonlarının kaynağı olması nedeniyle enerji, Otokar'ın öncelikli sürdürülebilirlik konuları arasında yer almaktadır. Otokar'da sera gazı emisyonu performansı yıllık planda gerçekleştirilen emisyon raporlaması çalışmalarıyla takip edilmektedir. Sera gazlarının yanı sıra ilgili enerji ve doğal kaynak tüketiminin de izlendiği raporların hazırlanmasında Otokar'ın doğrudan ve dolaylı enerji tüketim değerleri baz alınmakta, ISO 14064-1:2006 Standardı, GHG Protokolü, IPCC 2006 Tier 1 yöntemleri takip edilmekte ve Türkiye'nin elektrik enerjisi açısından kaynaklanan güncel katsayı değerleri kullanılmaktadır.

Otokar üretim süreçlerinde kullanılan iki temel enerji kaynağı doğalgaz ve elektriktir. Isıl enerji üretiminde, birincil kaynak tercihinin doğalgaz yönünde yapılması, emisyon değerleri bakımından pozitif etki yaratmaktadır. 2015 yılında, üretim faaliyetlerinde üretilen araç başına sera gazı emisyonu 1,61 Ton CO₂e olarak gerçekleşmiştir. Enerji verimliliği çalışmaları, Otokar üretim süreçlerinde tüketilen enerjinin ve dolayısıyla sera gazı emisyonlarının azaltılmasında önemli rol oynamaktadır. Yıl içerisinde gerçekleştirilen verimlilik çalışmalarıyla 5.550 GJ enerji

tasarrufu sağlanırken 492 Ton CO₂e emisyon tasarrufu elde edilmiştir.

Otokar faaliyetleri sonucu enerji tüketiminin nitelikli bir bölümü lojistik operasyonlarından kaynaklanmaktadır. Bu nedenle, tedarikçi firmalar ya da Milk-Run operasyonları çerçevesinde hizmet sağlayıcılar tarafından gerçekleştirilen lojistik operasyonlarına yönelik optimizasyon çalışmaları yürütülmektedir. Bu çalışmalarla, üretimin devamlılığının güvence altına alınmasının yanında lojistik operasyonları minimize edilerek enerji ve emisyon tasarrufu elde edilmektedir.

YEŞİL ULAŞIM ÇÖZÜMLERİ

Avrupa Birliği nezdinde yürütülen araştırmalar, sera gazı emisyonlarının %30'a yakınının ulaştırma sektörü kaynaklı olduğunu ortaya koymaktadır. Nüfusun hızla arttığı kentlerde, çevre kirliliği, iklim değişikliği ve trafik yoğunluğu gibi sosyal ve ekonomik sorunların çözümünde toplu taşıma önemli bir rol oynamaktadır. Hızla artan toplu taşıma kapasitesi ihtiyacının karşılanmasında işletmeciler ve yerel yönetimlerin beklentisi düşük maliyetli filo çözümleri geliştirilmesi ve bu çözümlerin çevreci özelliklere sahip olması ve yolcu konforunu sağlıyor olmasıdır.

Otokar da tüm bu unsurlardan hareketle, ileri teknolojilerle donatılmış, verimli ve alternatif enerji sistemlerinin kullandığı araç çözümleri geliştirmek üzere çalışmaktadır. Böylelikle, bir yandan ürünlerden kaynaklanan çevresel etkilerin düşürülmesi, bir yandan da toplumsal beklentilerden yola çıkarak tasarlanan ürünlerle düşük karbon ekonomisi gerekliliklerine karşılık gelen bir ürün portföyü ortaya çıkmaktadır.

Otokar, Türkiye'yi fikri hakları %100 kendine ait olan ve %100 milli sermayeyle geliştirilmiş Türkiye'nin ilk hibrit otobüs Doruk Hibra ve ilk elektrikli otobüsü Doruk Electra ile tanıştırmıştır.

Alternatif yakıt sistemleri ile donatılmış çözümler sunan ve çevreci niteliği bulunan araçların geliştirilmesine yönelik Ar-Ge çalışmaları devam etmektedir.

2012 yılında düşük emisyonlu araçların yaygınlaştırılması, böylelikle çevresel etkinin düşürülmesi amacıyla başlatılan Euro6 projeleri raporlama döneminde de devam etmiştir. Otokar ticari araçlarının Euro6 emisyon seviyelerine sahip motor sistemi entegrasyon ve test faaliyetleri gerçekleştirilmiştir.

TOPLUMA DEĞER VERMEK

RAPOR HAKKINDA	GENEL MÜDÜR MESAJI	OTOKAR HAKKINDA	SÜRDÜRÜLEBİLİR GELİŞİM ODAKLI, SORUMLU YÖNETİM	İSTİKRARLI BÜYÜME, SÜREKLİ GELİŞİM	KATMA DEĞER ODAKLI İNOVASYON	DEĞER ZİNCİRİYLE BİRLİKTE GELİŞMEK	İNSAN ODAKLI İŞYERİ	ÇEVRE DOSTU ÜRETİM	İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ, ENERJİ VE EMİSYONLAR	TOPLUMA DEĞER VERMEK
----------------	--------------------	-----------------	--	------------------------------------	------------------------------	------------------------------------	---------------------	--------------------	---	-----------------------------

Otokar'dan Çevre Eğitimleri

Toplumsal Cinsiyet Eşitliğine Destek

HeForShe Kampanyasına Destek

Spor Etkinliklerine Destek

Engelliler Yüzme Şampiyonalarına Destek

Bedensel Engelliler Masa Tenisi Türkiye Şampiyonası Sponsorluğu

Alternatif Enerjili Araç Yarışları Sponsorluğu

Kırtasiye Malzemeleri Bağışı

Koç Topluluğu kurucusu Vehbi Koç'un "ülkem varsa, ben de varım" sözünden hareketle Otokar, faaliyet gösterdiği topluma değer katmak hedefiyle çalışmaktadır. Bu doğrultuda, içinde bulunduğu toplumun eğitim, kültür, sağlık gibi alanlarda gelişmesine yönelik çalışmalar yürütmektedir. Toplumun sürdürülebilir kalkınmasına katkı sağlamayı temel bir sorumluluk kabul eden Otokar, 2015 yılında toplumsal projelere, bağış ve sponsorluk çalışmalarına yaklaşık 2 milyon TL kaynak aktarmıştır.

Otokar, çalışanların gönüllü katkıları toplumsal gelişim çalışmalarının önemli bir itici gücü olarak görmekte, bu doğrultuda çalışanlarının inisiyatifleriyle başlatılan gönüllü çalışmalara destek vermektedir. Bu sayede, toplumsal sorunların çözümünde farklı uzmanlık alanlarında yetişmiş Otokar çalışanlarının bilgi birikimi ve emeklerinden

faaydalanılmakta ve aynı zamanda çalışanların kişisel gelişimlerine katkı sağlanmaktadır. Çalışanların yanı sıra tedarikçi ve iş ortakları da gönüllü katılıma davet edilmektedir. Bu kapsamda, 2015 yılında 23 Otokar çalışanı toplumsal projelerde gönüllü olarak yer almıştır.

Otokar'dan Çevre Eğitimleri

Otokar, öğrencilerde çevre bilinci oluşturmak amacıyla anaokulu, ortaokul ve liselerde çevre eğitimleri düzenlemektedir. 2015 yılında, eğitimler Serdivan Anaokulu, Üzeyir Garih Ortaokulu ve Arifiye Mesleki ve Teknik Anadolu Lisesi olmak üzere üç okulda gerçekleştirilmiştir. Bu kapsamda, öğrenciler enerji tasarrufu, geri dönüşüm ve çevre kirliliği, enerji ve su kaynaklarının korunması, verimli tüketim ve iklim değişikliği konularında bilgilendirilmiştir. Eğitimler sonunda öğrencilerin görüş ve önerileri alınarak, okulda ve evlerinde nasıl tasarruf edebilecekleri hakkında bilgi aktarılmıştır.

Toplumsal Cinsiyet Eşitliğine Destek

2015 yılında Otokar, Koç Topluluğu bünyesinde yürütülen "Ülkem İçin" Projesinin Toplumsal Cinsiyet Eşitliğini Destekliyorum 2015-

RAPOR HAKKINDA	GENEL MÜDÜR MESAJI	OTOKAR HAKKINDA	SÜRDÜRÜLEBİLİR GELİŞİM ODAKLI, SORUMLU YÖNETİM	İSTİKRARLI BÜYÜME, SÜREKLİ GELİŞİM	KATMA DEĞER ODAKLI İNOVASYON	DEĞER ZİNCİRİYLE BİRLİKTE GELİŞMEK	İNSAN ODAKLI İŞYERİ	ÇEVRE DOSTU ÜRETİM	İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ, ENERJİ VE EMİSYONLAR	TOPLUMA DEĞER VERMEK
----------------	--------------------	-----------------	--	------------------------------------	------------------------------	------------------------------------	---------------------	--------------------	---	-----------------------------

Otokar'dan Çevre Eğitimleri

Toplumsal Cinsiyet Eşitliğine Destek

HeForShe Kampanyasına Destek

Spor Etkinliklerine Destek

Engelliler Yüzme Şampiyonalarına Destek

Bedensel Engelliler Masa Tenisi Türkiye Şampiyonası Sponsorluğu

Alternatif Enerjili Araç Yarışları Sponsorluğu

Kırtasiye Malzemeleri Bağışı

2017 yeni dönem teması doğrultusunda çeşitli çalışmalar yürütmüş ve farkındalık projeleri hayata geçirmiştir. Toplumsal cinsiyet eşitsizliğinin nedenleri ve sonuçlarına dair kamuoyunda farkındalık yaratmak amacıyla raporlama dönemi içinde 700'e yakın çalışana gönüllü eğitimler tarafından eğitim verilmiştir. Kadın istihdamı, kadının iş hayatındaki yükünü kolaylaştıracak düzenlemeler konularında adımlar atılırken Otokar Kadınlar Kulübü aktif olarak kadın çalışanlara yönelik sosyal sorumluluk, sağlık, eğitim ve profesyonel yaşama ilişkin pek çok projeye imza atmıştır.

HeForShe Kampanyasına Destek

Otokar, 2013 yılında imzalanan İş'te Eşitlik Bildirgesi'ni benimseyerek; 2015 yılında Birleşmiş Milletler Kadın Birimi tarafından yürütülmekte olan HeForShe kampanyasına da aktif destek verdi.

Spor Etkinliklerine Destek

Otokar, spor etkinliklerine verdiği desteği 2015 yılında da sürdürmüştür. Bu kapsamda, Sakarya'da gerçekleştirilen ve ulusal çapta birçok Model Uçak Kulübü'nün katılımı ile

gerçekleşen 1. Sportif Havacılık ve Modelcilik Şenliği'ne ve hentbol alanında Marmara Bölge Grup Birincisi olan ve Türkiye yarı final müsabakalarına katılma hakkı kazanan Arifiye Üzeyir Garih Ortaokulu Kız Hentbol Takımı sporcularına sponsorluk desteği verilmiştir.

Engelliler Yüzme Şampiyonalarına Destek

Engelli sporculara verdiği destek kapsamında Otokar, bir çalışanımızın Engelliler Yüzme Şampiyonalarında başarılı dereceler kazanan otizmli çocuğuna sponsorluk desteği vermiştir. Sporcumuz, Avrupa barajını geçmeyi başararak Yunanistan'da yapılacak şampiyonada ülkemizi temsil etmeye hak kazanan ve ülkemizde özel sporcular arasında Avrupa barajını geçen en genç sporcu unvanına sahip olarak milli sporcularımız arasına katılma yolunda ilk adımı atmıştır.

Bedensel Engelliler Masa Tenisi Türkiye Şampiyonası Sponsorluğu

Otokar, Sakarya'daki engelli sporcuların faaliyetlerine verdiği desteği 2015 yılında da sürdürdü. Bu yıl ikinci kez düzenlenen Bedensel Engelliler Masa Tenisi Türkiye Şampiyonası'na sponsorluk desteği verdi.

Alternatif Enerjili Araç Yarışları Sponsorluğu

TÜBİTAK tarafından Kocaeli'nde düzenlenen Alternatif Enerjili Araç Yarışları kapsamında Otokar, Sakarya Üniversitesi Enerji Teknolojileri Topluluğu'nun TUAR adlı aracın sponsorluğunu üstlenmiştir.

Kırtasiye Malzemeleri Bağışı

Eğitime destek vermek amacıyla Otokar, 2015 yılında şiddetli yağışlarda zarar gören Sapanca Nene Hatun Anaokuluna boyama ve hikaye kitapları, defter, kalem ve oyuncak bağışında bulunmuştur.

RAPOR HAKKINDA	GENEL MÜDÜR MESAJI	OTOKAR HAKKINDA	SÜRDÜRÜLEBİLİR GELİŞİM ODAKLI, SORUMLU YÖNETİM	İSTİKRARLI BÜYÜME, SÜREKLİ GELİŞİM	KATMA DEĞER ODAKLI İNOVASYON	DEĞER ZİNCİRİYLE BİRLİKTE GELİŞMEK	İNSAN ODAKLI İŞYERİ	ÇEVRE DOSTU ÜRETİM	İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ, ENERJİ VE EMİSYONLAR	TOPLUMA DEĞER VERMEK
-------------------	-----------------------	--------------------	---	---------------------------------------	------------------------------------	---------------------------------------	------------------------	-----------------------	--	-------------------------

Çevresel Performans Göstergeleri	2012	2013	2014	2015
Toplam Enerji Tüketim Miktarı (GJ)	167.350	184.489	149.684	189.565
Kaynağına Göre Toplam Doğrudan Enerji Tüketim Miktarı (GJ)	99.193	112.733	88.893	119.415
Yenilenebilir Enerji	0	0	225	225
Yenilenemeyen Enerji	99.193	112.733	88.168	119.190
Kaynağına Göre Toplam Dolaylı Enerji Tüketim Miktarı (GJ)	99.193	112.733	88.893	119.415
Yenilenebilir Enerji	0	0	0	0
Yenilenemeyen Enerji	68.212	71.761	61.291	70150
Spesifik Enerji Tüketimi (GJ/ünite)	16,66	15,27	17,54	17,08
Enerji Tasarrufu (GJ)	2.148	1.135	2.110	5.550
Toplam Sera Gazı Emisyon Miktarı (Ton CO ₂ e)	16.117	17.373	14.068	17.883
Doğrudan (Scope 1)	7.021	7.804	5.895	8.528
Dolaylı (Scope 2)	9.096	9.569	8.173	9.355
Ünite Başına Sera Gazı Emisyonu (Ton CO ₂ e/ünite)	1,6	1,46	1,65	1,61
Sera Gazı Emisyonu Azaltımı (Ton CO ₂ e)	287	151	188	492
Toplam Su Çekimi (m ³)	222.481	195.161	215.050	275.123
Kuyu Suyu	166.020	126.003	147.300	181.960
Şebeke Suyu	55.561	68.118	65.790	89.303
Yağmur Suyu	900	1040	1960	3.860
Ünite Başına Tatlı Su Tüketimi (m ³ /ünite)	22,09	16,15	25,23	24,45
Geri Kazanılan ya da Tekrar Kullanılan Su (m ³)	-	-	145.000	149.735
Atık Su Deşarjı (m ³)	45.738	44.530	43.367	166.200
Atık Su Alıcı Kanalı	21.420	20.825	21.208	90.180
Doğal Alıcı Ortam	24.318	23.705	23.608	76.020
Bertaraf Metoduna Göre Toplam Tehlikeli Atık Miktarı (Ton)	562	631	557	488,9
Toplam Geri Kazanım	545	631	556	488,87
Bertaraf	17	1	1	0,03
Bertaraf Metoduna Göre Toplam Tehlikesiz Atık Miktarı (Ton)	3.920	5.288	4.310	3.049

RAPOR HAKKINDA	GENEL MÜDÜR MESAJI	OTOKAR HAKKINDA	SÜRDÜRÜLEBİLİR GELİŞİM ODAKLI, SORUMLU YÖNETİM	İSTİKRARLI BÜYÜME, SÜREKLİ GELİŞİM	KATMA DEĞER ODAKLI İNOVASYON	DEĞER ZİNCİRİYLE BİRLİKTE GELİŞMEK	İNSAN ODAKLI İŞYERİ	ÇEVRE DOSTU ÜRETİM	İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ, ENERJİ VE EMİSYONLAR	TOPLUMA DEĞER VERMEK
-------------------	-----------------------	--------------------	---	---------------------------------------	------------------------------------	---------------------------------------	------------------------	-----------------------	--	-------------------------

Toplam Geri Kazanım	3.419	4.572	4.310	3.049
Bertaraf	501	716	-	0,03
Çalışanlara Sunulan Çevre Eğitimleri-Katılım (kişi sayısı)	879	978	583	495
Doğrudan İstihdam	639	740	278	214
Müteahhit Firma Çalışanı	20	83	15	136
Sosyal Sorumluluk Amaçlı	220	155	290	145
Çalışanlara Sunulan Çevre Eğitimleri - Katılım (kişixsaat)	879	1.729	638,5	332
Doğrudan İstihdam	492	1.370	299	229
Müteahhit Firma Çalışanı	60	204	49,5	104
Sosyal Sorumluluk Amaçlı	220	155	290	145

Sosyal Performans Göstergeleri	2012	2013	2014	2015
Çalışan Eğitimleri - Katılımcı Sayısı (kişi)	2.652	2.753	2.401	2.498
Mavi Yakalı	2.156	2.205	1.787	1.984
Beyaz Yakalı	496	548	614	514
Kadın	64	41	90	93
Erkek	2.588	2.712	2.311	2.405
Çalışan Eğitimleri - Toplam Saat (kişixsaat)	30.319	38.352	51.208	63.088
Mavi Yakalı	16.662	27.905	33.430	51.303
Beyaz Yakalı	13.657	10.447	17.778	11.785
Kadın	1.344	856	2.382	2.042
Erkek	28.795	37.496	48.826	61.046
Müteahhit Çalışanı Eğitimleri - Katılımcı Sayısı (kişi)	25	79	152	301
Mavi Yakalı	25	79	152	301
Beyaz Yakalı	0	0	0	0
Kadın	0	0	0	12
Erkek	25	79	152	289
Müteahhit Çalışanı Eğitimleri - Toplam Saat (kişixsaat)	20	532	190	301,5
Mavi Yakalı	20	532	190	301,5

RAPOR HAKKINDA	GENEL MÜDÜR MESAJI	OTOKAR HAKKINDA	SÜRDÜRÜLEBİLİR GELİŞİM ODAKLI, SORUMLU YÖNETİM	İSTİKRARLI BÜYÜME, SÜREKLİ GELİŞİM	KATMA DEĞER ODAKLI İNOVASYON	DEĞER ZİNCİRİYLE BİRLİKTE GELİŞMEK	İNSAN ODAKLI İŞYERİ	ÇEVRE DOSTU ÜRETİM	İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ, ENERJİ VE EMİSYONLAR	TOPLUMA DEĞER VERMEK
-------------------	-----------------------	--------------------	---	---------------------------------------	------------------------------------	---------------------------------------	------------------------	-----------------------	--	-------------------------

Sosyal Performans Göstergeleri	2012	2013	2014	2015
Beyaz Yakalı	0	0	0	0
Kadın	0	0	0	16
Erkek	20	532	190	285,5
İSG Eğitimleri - Katılımcı Sayısı	810	1.988	1.210	1.774
Doğrudan İstihdam	-	-	-	1.647
Müteaahit Çalışanı	-	-	-	127
İSG Eğitimleri - Toplam Saat (kişixsaat)	2.236	11.027	11.534	19.867
Doğrudan İstihdam	-	-	-	19.674
Müteaahit Çalışanı	-	-	-	193
Yaralanma Oranı	1,47	1,4	1,37	1,89
Kadın	0	0	0	0
Erkek	1,54	1,46	1,45	1,97
Mesleki Hastalık Oranı	0	0,04	0,04	0,11
Kadın	0	0	0	0
Erkek	0	0,05	0,05	0,11
Kayıp Gün Oranı	22,48	32,07	54,24	35,51
Kadın	0	0	0	0
Erkek	23,56	33,54	57,33	36,98
İşle İlgili Ölüm Sayısı	0	0	0	0
Kurulu İSG Komitesi Sayısı	1	1	1	1
Kurulu İSG Komitelerindeki Toplam Üye Sayısı	16	13	17	14
Kurulu İSG Komitelerindeki Çalışan Temsilcisi Sayısı	6	6	6	3
Çalışan Memnuniyeti (%)	35,08	35,2	32,79	27

RAPOR HAKKINDA	GENEL MÜDÜR MESAJI	OTOKAR HAKKINDA	SÜRDÜRÜLEBİLİR GELİŞİM ODAKLI, SORUMLU YÖNETİM	İSTİKRARLI BÜYÜME, SÜREKLİ GELİŞİM	KATMA DEĞER ODAKLI İNOVASYON	DEĞER ZİNCİRİYLE BİRLİKTE GELİŞMEK	İNSAN ODAKLI İŞYERİ	ÇEVRE DOSTU ÜRETİM	İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ, ENERJİ VE EMİSYONLAR	TOPLUMA DEĞER VERMEK
-------------------	-----------------------	--------------------	---	---------------------------------------	------------------------------------	---------------------------------------	------------------------	-----------------------	--	-------------------------

Çalışan Demografisi	2012	2013	2014	2015
Otokar Çalışanları	2.981	2.264	2.054	2.105
Kadın	84	99	101	102
Erkek	2.197	2.165	1.953	2.003
Müteahhit Firma Çalışanları	202	218	204	214
Kadın	19	22	27	49
Erkek	183	196	177	165
Sözleşme Türüne Göre Toplam Çalışan Sayısı				
Belirsiz Süreli İş Akdi	2.088	2.263	2.042	2.081
Kadın	84	99	101	101
Erkek	2.004	2.164	1.941	1.980
Geçici İş Akdi	193	1	12	24
Kadın	0	0	0	1
Erkek	193	1	12	23
Kategori Bazında Toplam Çalışan Sayısı				
Mavi Yakalı	1.686	1.624	1.436	1.484
Kadın	7	9	13	16
Erkek	1.679	1.615	1.423	1.468
Beyaz Yakalı	595	640	618	621
Kadın	77	90	88	86
Erkek	518	550	530	535
İstihdam Türüne Göre Toplam Çalışan Sayısı				
Tam Zamanlı	2.281	2.264	2.054	2.105
Kadın	84	99	101	102
Erkek	2.197	2.165	1.953	2.003
Yarı Zamanlı	0	0	0	0
Eğitim Düzeyine Göre Toplam Çalışan Sayısı				
İlköğretim	588	566	528	546
Lise	896	855	718	737
Üniversite ve Üstü	797	843	808	822

RAPOR HAKKINDA	GENEL MÜDÜR MESAJI	OTOKAR HAKKINDA	SÜRDÜRÜLEBİLİR GELİŞİM ODAKLI, SORUMLU YÖNETİM	İSTİKRARLI BÜYÜME, SÜREKLİ GELİŞİM	KATMA DEĞER ODAKLI İNOVASYON	DEĞER ZİNCİRİYLE BİRLİKTE GELİŞMEK	İNSAN ODAKLI İŞYERİ	ÇEVRE DOSTU ÜRETİM	İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ, ENERJİ VE EMİSYONLAR	TOPLUMA DEĞER VERMEK
-------------------	-----------------------	--------------------	---	---------------------------------------	------------------------------------	---------------------------------------	------------------------	-----------------------	--	-------------------------

Çalışan Demografisi	2012	2013	2014	2015
Yaş Grubuna Göre Toplam Çalışan Sayısı				
18-30	935	756	662	538
31-50	1.311	1.465	1.345	1.502
50+	35	43	47	65
Engelli Çalışan Sayısı	59	66	60	65
Mavi Yakalı	56	63	56	59
Beyaz Yakalı	3	3	4	6
Kadın	1	2	3	5
Erkek	58	64	57	60
Üst Düzey Yönetim Yapısı (Sayı)	7	6	6	6
Cinsiyet Bazında				
Kadın	0	0	0	0
Erkek	7	6	6	6
Yaş Grubuna Göre				
18-30	0	0	0	0
31-50	4	3	2	1
50+	3	3	4	5
Uyruğuna Göre				
TC Vatandaşı	7	6	6	6
Yabancı Uyruklu	0	0	0	0
Orta Düzey Yönetim Yapısı (Sayı)	69	69	65	65
Cinsiyet Bazında	69	69	65	65
Kadın	4	3	3	3
Erkek	65	66	62	62
Yaş Grubuna Göre	69	69	65	65
18-30	0	0	0	0
31-50	63	63	57	55
50+	7	6	8	10

RAPOR HAKKINDA	GENEL MÜDÜR MESAJI	OTOKAR HAKKINDA	SÜRDÜRÜLEBİLİR GELİŞİM ODAKLI, SORUMLU YÖNETİM	İSTİKRARLI BÜYÜME, SÜREKLİ GELİŞİM	KATMA DEĞER ODAKLI İNOVASYON	DEĞER ZİNCİRİYLE BİRLİKTE GELİŞMEK	İNSAN ODAKLI İŞYERİ	ÇEVRE DOSTU ÜRETİM	İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ, ENERJİ VE EMİSYONLAR	TOPLUMA DEĞER VERMEK
-------------------	-----------------------	--------------------	---	---------------------------------------	------------------------------------	---------------------------------------	------------------------	-----------------------	--	-------------------------

Çalışan Demografisi	2012	2013	2014	2015
Toplu Sözleşme Kapsamında Çalışan İşgücü (Sayı)	1.686	1.601	1.436	1.484
İşe Yeni Alınan Çalışanlar (Sayı)	1.377	1.009	344	1.013
Cinsiyet Bazında	1.377	1.009	344	1.003
Kadın	23	24	13	10
Erkek	1.354	985	331	993
Yaş Grubuna Göre	1.377	1.009	344	1.003
18-30	947	721	231	646
31-50	429	286	113	351
50+	1	2	0	6
İşten Ayrılan Çalışanlar (Sayı)	615	1.026	554	961
Cinsiyet Bazında	615	1.026	554	952
Kadın	7	10	11	9
Erkek	608	1.016	543	943
Yaş Grubuna Göre	615	1.026	554	952
18-30	382	706	325	569
31-50	231	312	222	369
50+	2	8	7	14
Doğum İznine Ayrılan Kadın Çalışan Sayısı	4	3	6	7
Doğum İzninden Dönen Kadın Çalışan Sayısı	4	3	6	10
Doğum İzninden Döndükten Sonra Son 12 Aydır İşten Ayrılmayan Kadın Çalışan Sayısı	4	2	6	10

GRI G4 İÇERİK İNDEKSİ

Göstergeler	Açıklamalar	Hariç Tutulanlar	Dış Denetim
Genel Stadart Bildirimleri			
G4-1	Genel Müdür Mesajı (s.5)	-	-
G4-2	Genel Müdür Mesajı (s.5); Risk Yönetimi (s.15); Sürdürülebilirlik Yönetimi (s.18)	-	-
G4-3	Künye (arka kapak içi)	-	-
G4-4	Kurumsal İnternet Sitesi: www.otokar.com.tr/tr-tr/urunler/Sayfalar/default.aspx	-	-
G4-5	Künye (arka kapak içi)	-	-
G4-6	Otokar faaliyetlerini Türkiye'de gerçekleştirmektedir.	-	-
G4-7	Otokar Hakkında (s.10)	-	-
G4-8	Otokar 2015 Faaliyet Raporu (s.30-32, 36-37)	-	-
G4-9	Otokar Hakkında (s.10); İnsan Odaklı İşyeri (s.37)	-	-
G4-10	İnsan Odaklı İşyeri (s.37)	-	-
G4-11	İşgücünün %70'ini oluşturan mavi yakalı çalışanların tümü toplu iş sözleşmesi kapsamında istihdam edilmektedir. İnsan Odaklı İşyeri (s.35)	-	-
G4-12	Değer Zinciriyle Birlikte Gelişmek (s.27)	-	-
G4-13	Kurumsal İnternet Sitesi: www.otokar.com.tr/tr-tr/yatirimci-iliskileri/aciklamalar-duyurular/Sayfalar/ozel-durum-aciklamalari.aspx	-	-
G4-14	Risk Yönetimi (s.15); İş Etiği ve Yolsuzlukla Mücadele (s.15-16); İnsan Odaklı İşyeri (s.34-35); İş Sağlığı ve Güvenliği (s.38-39); Çevre Dostu Üretim (s.41-43); İklim Değişikliği, Enerji ve Emisyonlar (s.46)	-	-
G4-15	İş Etiği ve Yolsuzlukla Mücadele (s.16); İnsan Odaklı İşyeri (s.34)	-	-
G4-16	Paydaş Katılımı (s.20)	-	-
G4-17	Rapor Hakkında (s.3)	-	-
G4-18	Rapor Hakkında (s.3); Sürdürülebilirlik Yönetimi (s.18)	-	-
G4-19	Sürdürülebilirlik Yönetimi (s.18)	-	-

RAPOR HAKKINDA	GENEL MÜDÜR MESAJI	OTOKAR HAKKINDA	SÜRDÜRÜLEBİLİR GELİŞİM ODAKLI, SORUMLU YÖNETİM	İSTİKRARLI BÜYÜME, SÜREKLİ GELİŞİM	KATMA DEĞER ODAKLI İNOVASYON	DEĞER ZİNCİRİYLE BİRLİKTE GELİŞMEK	İNSAN ODAKLI İŞYERİ	ÇEVRE DOSTU ÜRETİM	İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ, ENERJİ VE EMİSYONLAR	TOPLUMA DEĞER VERMEK
----------------	--------------------	-----------------	--	------------------------------------	------------------------------	------------------------------------	---------------------	--------------------	---	----------------------

Göstergeler	Açıklamalar	Hariç Tutulanlar	Dış Denetim
Genel Stadart Bildirimleri			
G4-20	Sürdürülebilirlik Yönetimi (s.18)		
G4-21	Önceliklendirme sürecinde performans göstergelerinin kapsamı ve öncelikli unsurların bağlayıcılığı da tespit edilmiştir. Tüm öncelikli konularda şirket bilgileri kullanılmışken, ilgili alt unsurlarla sınırlı olmak üzere, tedarikçilere yönelik bilgilere iklim değişikliği, enerji, sera gazları, insan hakları, iş etiği ve yolsuzlukla mücadele, iş sağlığı ve güvenliği, çalışan hakları, risk yönetimi, gibi konularda; bayi ve servislere yönelik bilgilere iklim değişikliği, enerji, sera gazları, çevresel etkisi azaltılmış araçlar, ürün ve hizmet sorumluluğu, insan hakları, iş etiği ve yolsuzlukla mücadele, sosyal kalkınma ve çalışan gönüllülüğü, çalışan hakları, risk yönetimi, yerel ekonomiye destek, müşteri memnuniyeti, rekabetçi stratejik planlama konularında yer verilmiştir.	-	-
G4-22	Rapor Hakkında (s.3)	-	-
G4-23	Rapor Hakkında (s.3)	-	-
G4-24	Paydaş Katılımı (s.19)	-	-
G4-25	Paydaş Katılımı (s.19-20)	-	-
G4-26	Paydaş Katılımı (s.19-20)	-	-
G4-27	Müşteri Memnuniyetinin Geliştirilmesi (s.30-31); Topluma Değer Vermek (s.50)	-	-
G4-28	Rapor Hakkında (s.3)	-	-
G4-29	Rapor Hakkında (s.3)	-	-
G4-30	Rapor Hakkında (s.3)	-	-
G4-31	Rapor Hakkında (s.3); Künye (arka kapak içi)	-	-
G4-32	Rapor Hakkında (s.3); GRI G4 İçerik İndeksi (s.58); Yasal Uyarı (arka kapak içi)	-	-
G4-33	Yasal Uyarı (arka kapak içi)	-	-
G4-34	Kurumsal Yönetim ve Yönetim Kurulu Yapısı (s.14)	-	-
G4-56	İş Etiği ve Yolsuzlukla Mücadele (s.15-16); Kurumsal İnternet Sitesi: www.otokar.com.tr/tr-tr/yatirimci-illiskileri/kurumsal-yonetim/Sayfalar/etik-kurallar.aspx	-	-

RAPOR HAKKINDA	GENEL MÜDÜR MESAJI	OTOKAR HAKKINDA	SÜRDÜRÜLEBİLİR GELİŞİM ODAKLI, SORUMLU YÖNETİM	İSTİKRARLI BÜYÜME, SÜREKLİ GELİŞİM	KATMA DEĞER ODAKLI İNOVASYON	DEĞER ZİNCİRİYLE BİRLİKTE GELİŞMEK	İNSAN ODAKLI İŞYERİ	ÇEVRE DOSTU ÜRETİM	İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ, ENERJİ VE EMİSYONLAR	TOPLUMA DEĞER VERMEK
-------------------	-----------------------	--------------------	---	---------------------------------------	------------------------------------	---------------------------------------	------------------------	-----------------------	--	-------------------------

Göstergeler	Açıklamalar	Hariç Tutulanlar	Dış Denetim
Özel Stadart Bildirimleri			
Öncelikli Unsur: Ekonomik Performans			
G4-DMA	Rapor Hakkında (s.10); İstikrarlı Büyüme, Sürekli Gelişim (s.22)	-	-
G4-EC4	Otokar 2015 Faaliyet Raporu (s.87)	-	-
Öncelikli Unsur: Dolaylı Ekonomik Etkiler			
G4-DMA	Katma Değer Odaklı İnovasyon (s.24-25); Değer Zinciriyle Birlikte Gelişmek (s.27); Topluma Değer Vermek (s.50)	-	-
G4-EC7	Katma Değer Odaklı İnovasyon (s.24-25); Değer Zinciriyle Birlikte Gelişmek (s.27); Topluma Değer Vermek (s.50)	-	-
G4-EC8	Katma Değer Odaklı İnovasyon (s.24-25); Değer Zinciriyle Birlikte Gelişmek (s.27); Topluma Değer Vermek (s.50)	-	-
Öncelikli Unsur: Satın Alma Uygulamaları			
G4-DMA	Değer Zinciriyle Birlikte Gelişmek (s.27)	-	-
G4-EC9	Değer Zinciriyle Birlikte Gelişmek (s.27)	-	-
Öncelikli Unsur: Enerji			
G4-DMA	Çevre Dostu Üretim (s.41-43); İklim Değişikliği, Enerji ve Emisyonlar (s.46-47); Yeşil Ulaşım Çözümleri (s.48)	-	-
G4-EN6	İklim Değişikliği, Enerji ve Emisyonlar (s.46-47)	-	-
G4-EN7	Yeşil Ulaşım Çözümleri (s.48)	-	-
Öncelikli Unsur: Su			
G4-DMA	Çevre Dostu Üretim (s.41-43); Su Yönetimi (s.44)	-	-
G4-EN8	Su Yönetimi (s.44)	-	-
G4-EN9	Su Yönetimi (s.44)	-	-
G4-EN10	Su Yönetimi (s.44)	-	-
Öncelikli Unsur: Biyoçeşitlilik			
G4-DMA	Çevre Dostu Üretim (s.41-43); Su Yönetimi (s.44); Enerji ve Emisyonlar (s.47)	-	-
G4-EN11	Su Yönetimi (s.44)	-	-
G4-EN13	Su Yönetimi (s.44)	-	-
Öncelikli Unsur: Emisyonlar			
G4-DMA	Çevre Dostu Üretim (s.41-43); İklim Değişikliği, Enerji ve Emisyonlar (s.46-47); Yeşil Ulaşım Çözümleri (s.48)	-	-

RAPOR HAKKINDA	GENEL MÜDÜR MESAJI	OTOKAR HAKKINDA	SÜRDÜRÜLEBİLİR GELİŞİM ODAKLI, SORUMLU YÖNETİM	İSTİKRARLI BÜYÜME, SÜREKLİ GELİŞİM	KATMA DEĞER ODAKLI İNOVASYON	DEĞER ZİNCİRİYLE BİRLİKTE GELİŞMEK	İNSAN ODAKLI İŞYERİ	ÇEVRE DOSTU ÜRETİM	İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ, ENERJİ VE EMİSYONLAR	TOPLUMA DEĞER VERMEK
-------------------	-----------------------	--------------------	---	---------------------------------------	------------------------------------	---------------------------------------	------------------------	-----------------------	--	-------------------------

Göstergeler	Açıklamalar	Hariç Tutulanlar	Dış Denetim
Genel Stadart Bildirimleri			
G4-EN18	İklim Değişikliği, Enerji ve Emisyonlar (s.46-47); Yeşil Ulaşım Çözümleri (s.48)	-	-
G4-EN19	İklim Değişikliği, Enerji ve Emisyonlar (s.46-47)	-	-
Öncelikli Unsur: Katı ve Sıvı Atıklar			
G4-DMA	Çevre Dostu Üretim (s.41-43); Malzeme ve Atık Yönetimi (s.44); Su Yönetimi (s.44)	-	-
G4-EN22	Su Yönetimi (s.44)	-	-
G4-EN23	Malzeme ve Atık Yönetimi (s.44)	-	-
G4-EN26	Su Yönetimi (s.44)	-	-
Öncelikli Unsur: Ürün ve Hizmetler			
G4-DMA	Katma Değer Odaklı İnovasyon (s.24-25); Yeşil Ulaşım Çözümleri (s.48)	-	-
G4-EN27	Katma Değer Odaklı İnovasyon (s.24-25); Yeşil Ulaşım Çözümleri (s.48)	-	-
Öncelikli Unsur: Genel			
G4-DMA	Önceliklendirilmemiştir.	-	-
G4-EN31	Çevre Dostu Üretim (s.43)	-	-
Öncelikli Unsur: İş Sağlığı ve Güvenliği			
G4-DMA	İş Sağlığı ve Güvenliği (s.38-39)	-	-
G4-LA5	İş Sağlığı ve Güvenliği (s.39)	-	-
G4-LA6	Performans Verileri (s.54)	-	-
Öncelikli Unsur: Eğitim			
G4-DMA	İnsan Odaklı İşyeri (s.34-35); Performans ve Yetenek Yönetimi (s.36)	-	-
G4-LA9	Performans ve Yetenek Yönetimi (s.36)	-	-
G4-LA10	Performans ve Yetenek Yönetimi (s.36)	-	-
G4-LA11	Performans ve Yetenek Yönetimi (s.36)	-	-
Öncelikli Unsur: Çeşitlilik ve Eşit Olanaklar			
G4-DMA	İnsan Odaklı İşyeri (s.34-35)	-	-

RAPOR HAKKINDA	GENEL MÜDÜR MESAJI	OTOKAR HAKKINDA	SÜRDÜRÜLEBİLİR GELİŞİM ODAKLI, SORUMLU YÖNETİM	İSTİKRARLI BÜYÜME, SÜREKLİ GELİŞİM	KATMA DEĞER ODAKLI İNOVASYON	DEĞER ZİNCİRİYLE BİRLİKTE GELİŞMEK	İNSAN ODAKLI İŞYERİ	ÇEVRE DOSTU ÜRETİM	İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ, ENERJİ VE EMİSYONLAR	TOPLUMA DEĞER VERMEK
-------------------	-----------------------	--------------------	---	---------------------------------------	------------------------------------	---------------------------------------	------------------------	-----------------------	--	-------------------------

Göstergeler	Açıklamalar	Hariç Tutulanlar	Dış Denetim
Genel Stadart Bildirimleri			
G4-LA12	2015 yılında üst yönetimde kadın yönetici görev almamıştır.	-	-
Öncelikli Unsur: Kadın ve Erkeklerin Eşit Ücretlendirilmesi			
G4-DMA	İnsan Odaklı İşyeri (s.34-35)	-	-
G4-LA13	İnsan Odaklı İşyeri (s.35)	-	-
Öncelikli Unsur: Ayrımcılıkla Mücadele			
G4-DMA	İnsan Odaklı İşyeri (s.34-35)	-	-
G4-HR3	Raporlama döneminde ayrımcılık vakasına rastlanmamıştır.	-	-
Öncelikli Unsur: Örgütlenme ve Toplu Sözleşme Özgürlüğü			
G4-DMA	İnsan Odaklı İşyeri (s.35)	-	-
G4-HR4	Raporlama döneminde, Otokar operasyonlarında örgütlenme ve toplu sözleşme özgürlüğünün risk altında olduğuna yönelik bir vaka rastlanmamıştır. Aynı ilke tedarikçi denetim sürecinde de gözetilmekte olup risk unsuruna rastlanmamıştır.	-	-
Öncelikli Unsur: Çocuk İşçilik			
G4-DMA	İnsan Odaklı İşyeri (s.35)	-	-
G4-HR5	Raporlama döneminde, Otokar operasyonlarında çocuk işçilik riskine dair bir kanıtı rastlanmamıştır. Aynı ilke tedarikçi denetim sürecinde de gözetilmekte olup risk unsuruna rastlanmamıştır.	-	-
Öncelikli Unsur: Zorla ve Zorunlu Çalıştırma			
G4-DMA	İnsan Odaklı İşyeri (s.35)	-	-
G4-HR6	Raporlama döneminde, Otokar operasyonlarında zorla ve zorunlu çalıştırma riskine dair bir kanıtı rastlanmamıştır. Aynı ilke tedarikçi denetim sürecinde de gözetilmekte olup risk unsuruna rastlanmamıştır.	-	-
Öncelikli Unsur: Yerel Halk			
G4-DMA	Topluma Değer Vermek (s.50-51)	-	-
G4-SO2	Topluma Değer Vermek (s.50-51)	-	-
Öncelikli Unsur: Yolsuzlukla Mücadele			
G4-DMA	İş Etiği ve Yolsuzlukla Mücadele (s.16-17)	-	-
G4-SO3	Operasyonların %100'ü yolsuzluk vakalarına karşı denetlenmiştir. Şirkete, çalışanlara ya da müteahhit firmalara yönelik bu türden bir vakaya rastlanmamıştır.	-	-

RAPOR HAKKINDA	GENEL MÜDÜR MESAJI	OTOKAR HAKKINDA	SÜRDÜRÜLEBİLİR GELİŞİM ODAKLI, SORUMLU YÖNETİM	İSTİKRARLI BÜYÜME, SÜREKLİ GELİŞİM	KATMA DEĞER ODAKLI İNNOVASYON	DEĞER ZİNCİRİYLE BİRLİKTE GELİŞMEK	İNSAN ODAKLI İŞYERİ	ÇEVRE DOSTU ÜRETİM	İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ, ENERJİ VE EMİSYONLAR	TOPLUMA DEĞER VERMEK
-------------------	-----------------------	--------------------	---	---------------------------------------	-------------------------------------	---------------------------------------	------------------------	-----------------------	--	-------------------------

Göstergeler	Açıklamalar	Hariç Tutulanlar	Dış Denetim
Genel Stadart Bildirimleri			
Öncelikli Unsur: Kamu Politikaları			
G4-DMA	İş Etiği ve Yolsuzlukla Mücadele (s.16-17)	-	-
G4-SO6	İş Etiği ve Yolsuzlukla Mücadele (s.16-17)	-	-
Öncelikli Unsur: Tüketici Sağlığı ve Emniyeti			
G4-DMA	Katma Değer Odaklı İnnovasyon (s.24-25)	-	-
G4-PR1	Tüm Otokar ürünleri, tüketici sağlığı ve emniyeti kriterleri uyarınca gözden geçirilmektedir.	-	-
G4-PR2	Raporlama döneminde bu türden bir vaka gerçekleşmemiştir.	-	-
Öncelikli Unsur: Ürün ve Hizmet Etiketlendirmesi			
G4-DMA	Ürün ve Hizmet Sorumluluğu (s.31-32)	-	-
G4-PR3	Otokar ürünlerinin %100'ü yasal düzenlemeler uyarınca etiketlenmektedir.	-	-
G4-PR4	Raporlama döneminde bu türden bir vaka gerçekleşmemiştir.	-	-
G4-PR5	Müşteri Memnuniyetinin Geliştirilmesi (s.30)	-	-
Öncelikli Unsur: İnnovasyon			
DMA	Katma Değer Odaklı İnnovasyon (s.24-25)	-	-
Öncelikli Unsur: Rekabetçi Stratejik Planlama			
DMA	İstikrarlı Büyüme, Sürekli Gelişim (s.22)	-	-
Öncelikli Unsur: Toplumsal Gelişim ve Çalışan Gönüllülüğü			
DMA	Topluma Değer Vermek (s.50)	-	-

RAPOR
HAKKINDAGENEL MÜDÜR
MESAJIOTOKAR
HAKKINDASÜRDÜRÜLEBİLİR
GELİŞİM
ODAKLI, SORUMLU
YÖNETİMİSTİKRARLI BÜYÜME,
SÜREKLİ GELİŞİMKATMA DEĞER
ODAKLI
İNOVASYONDEĞER ZİNCİRİYLE
BİRLİKTE GELİŞMEKİNSAN ODAKLI
İŞYERİÇEVRE DOSTU
ÜRETİMİKLİM DEĞİŞİKLİĞİ,
ENERJİ VE EMİSYONLARTOPLUMA
DEĞER VERMEK**KÜNYE**

Otokar Otomotiv ve Savunma Sanayi A.Ş.

Genel Müdürlük:Aydınevler Mah. Dumlupınar Cad. No: 58 A Blok
34854 Küçükyalı İstanbul - Türkiye
T: +90 216 564 71 00 / F: +90 216 489 29 67**Fabrika:**Atatürk Cad. No: 6 Arifiye 54580
Sakarya - Türkiye
T: +90 264 229 22 44 / F: +90 264 229 22 42**Raporlama Danışmanı:**Kıymet-i Harbiye
info@kiymetiharbiye.com
T: +90 212 279 13 13

Otokar 2015 Sürdürülebilirlik Raporu ("Rapor"), Otokar Otomotiv ve Savunma Sanayi A.Ş. ("Otokar") tarafından hazırlanmıştır. Bu Rapor'da yer alan ve eksiksiz olma vasfını taşımayan tüm bilgi, görüş ve değerlendirmeler Otokar tarafından sağlanmış ve bu Rapor amacıyla bağımsız olarak doğrulanmamıştır. Bu Rapor, sadece bilgilendirme amacıyla hazırlanmış olup, herhangi bir yatırım kararı için temel oluşturmayı amaçlamamaktadır. Bu raporda yer alan bilgiler Otokar hisselerinin satışına ait herhangi bir teklifi veya bir teklifin parçasını ya da bu tür bir satış sürecine davet niteliği teşkil etmez ve bu Rapor'un yayımlanmasıyla bu tür bir yasal ilişki kurulmuş sayılmaz. Bu Rapor'da yer alan tüm bilgi ve ilişkili belgelerin, Rapor'un kapsadığı dönem itibarıyla doğru olduğuna inanılmakta olup bilgiler güvenilir kaynaklara dayanarak iyi niyetle açıklanmıştır. Ancak Otokar bu bilgilere yönelik herhangi bir beyan, garanti ya da taahhütte bulunmamaktadır. Buna uygun olarak Otokar, Otokar hissedarları, Otokar iştirakleri veya onların yönetim kurulu üyeleri, çalışanları ya da danışmanları, bu Rapor kapsamında açıklanan herhangi bir bilgi ya da iletişimde veya bu Rapor'da yer alan bilgilere dayanan veya yer almayan bir bilgi neticesinde kişi veya kişilerin doğrudan ya da dolaylı olarak uğrayacağı kayıp ve zararından sorumlu değildir.

